Cyan Magenta Yellow Black

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

СУБОТА 16 листопада 2002 року

№ 214 (2965)

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Швидше, ще швидше!

Від учора поїздку з Києва до Харкова та назад можна здійснювати за один день. Виїхавши зі столиці швидкісним потягом підвищеної комфортності о 6 год. 33 хв., назад можна повернутися о 22 год. 17 хв. Між прибуттям і відправленням пасажири матимуть чотири години для власних чи службових справ.

Це вже другий швидкісний потяг, який здійснюватиме рейси між Києвом та Харковом. Віднині експреси курсуватимуть назустріч один одному.

Учора другий швидкісний потяг відправили в дорогу Міністр транспорту України, начальник «Укрзалізниці» Георгій Кірпа та міський голова Олександр Омельченко. Вітаючи і учасників цієї події, і перших пасажирів, Георгій Кірпа підкреслив, що це лише початок оновлення залізничної марежі. Вже наступного року експрес, який рухатиметься зі швидкістю 140 кілометрів на годину, відправиться до Дніпропетровська.

ВІТАННЯ

Працівникам телебачення і радіо, галузі зв'язку та сфери інформатизації

Щиро вітаю вас із професійним святом — Днем працівників радіо, телебачення та зв'язку.

Бурхливий розвиток засобів комунікації та інформаційних технологій, телебачення і радіо —невід'ємна складова сучасних цивілізаційних процесів. Відповідно стрімко підвищується роль електронних засобів масової інформації та зв'язку в житті і держави, і кожної людини. Без них неможливий суспільний прогрес, економічне зростання, просування до європейських та світових стандартів демократії. Сьогодні рівень цієї сфери стає своєрідною візитною карткою держави.

Особливої суспільної ваги та значущості набуває праця тележурналістів і тих, хто трудиться пліч-о-пліч з ними. Ви приходите в кожен дім, допомагаючи людям усвідомити своє місце і призначення на землі, відчути причетність до подій і процесів сьогодення. Це покладає на вас високу відповідальність.

Вірю, що ви докладете всіх сил до побудови в Україні інформаційного суспільства, до того, щоб вона посіла гідне місце серед розвинених держав світу.

Бажаю успіхів у виконанні цієї історичної місії.

**Голова Верховної Ради України
Володимир ЛИТВИН.**

ОФІЦІЙНО

На рівень стратегічного співробітництва

Завтра розпочнеться державний візит Президента України Леоніда Кучми до Китайської Народної Республіки. Головна політична мета візиту — виведення двосторонніх відносин на новий рівень стратегічного співробітництва. Про це заявив заступник глави адміністрації Президента України, керівник Головного управління з питань зовнішньої політики адміністрації Анатолій Орел. Він також повідомив, що програма візиту Л. Кучми передбачає майже 15 зустрічей.

А. Орел зазначив, що відносини України і Китаю позитивно розвиватимуться, незалежно від того, хто ввійде до керівництва Китаю. Він наголосив, що на зустрічі серед інших розглядатиметься питання звернення України до комітету з санкцій Ради Безпеки ООН у зв'язку з обвинуваченнями в незаконному продажу радіолокаційних систем «Кольчуга» до Іраку.

Хто ж поїде до Праги?

Сьогодні відбудеться засідання Ради національної безпеки й оборони України, на якому буде розглянуто питання участі України в заходах Празького саміту НАТО. Про це агентству «Інтерфакс-Україна» повідомила прес-секретар Президента Леоніда Кучми Олена Громницька. Нагадаємо, що раніше в рамках саміту планувалося засідання комісії Україна—НАТО з участю глави української держави. Проте через скандал з «Кольчугами» НАТО запропонувало знизити формат засідання до рівня міністрів закордонних справ.

КАРТИННА ГАЛЕРЕЯ

Пимоненко Микола Корнилович (1862—1912 рр.)

Перед грозою (1906 р.)

Полотно, олія

Державний музей українського образотворчого мистецтва

Завтра — День працівників сільського господарства

Аграрна політика: яка вона сьогодні і що в перспективі

Безперечно, якщо порівняти цей день з таким самим, але декілька років тому, на ниві агропромислового комплексу відбулося безліч новозмін. Приміром, якщо два-три роки тому в країні збирали 24,5 мільйона тонн зернових, то нинішній агросезон був значно успішнішим: у засіки потрапило понад 39 мільйонів тонн збіжжя. Але водночас життя на селі не змінюється на краще так швидко, як цього хотілося б. І зарплата в аграрному секторі становить 170 — 200 гривень, найнижча в державі, а заборгованість сягнула 359 мільйонів гривень. І ціни на збіжжя склалися не такі високі, щоб працівники ланів могли отримати прибутки, відповідно до вирощеного. За цей час Верховна Рада ухвалила чимало прогресивних законів стосовно створення сприятливих умов для розвитку аграрного виробництва. Але життя диктує свої умови. Чому так? Про це у розмові з головою парламентської фракції Аграрної партії України Катериною ВАЩУК.

(Закінчення на 5-й стор.).

Фото Валерія СОЛОВЙОВА.

Напередодні професійного свята в Маріїнському палаці відбулася церемонія вручення державних нагород працівникам агропромислового комплексу. Зокрема, Президент вручив відзнаки звання Героя України та ордени держави чотирьом керівникам сільськогосподарських підприємств — генеральному директорові агрокомбінату «Пуща-Водиця» Київської області Олексію Прилипці, голові Всеукраїнського союзу сільськогосподарських підприємств, генеральному директорові товариства «Авангард» Коропського району Чернігівської області Олександрові Боровику, голові приватно-орендного сільськогосподарського підприємства «Радівське» Калинівського району Вінницької області Анатолію Пачевському та директорові приватної агрофірми «Єрчики» Попільнянського району Житомирської області Володимиру Дідківському.

Працівникам сільського господарства України

Сердечно вітаю трудівників полів і ферм, підприємств агропромислового комплексу з Днем працівників сільського господарства.

Любов до землі закладено в генетичний код нашого народу. Усі ми користуємося її плодами, які здобуваються нелегкою працею хлібороба.

Нині наша держава прагне забезпечити сталий розвиток галузі, достаток продуктів харчування. Цьому слугує закріплення землі у власність за тими, хто її обробляє. Хоч перехід до господарювання на нових засадах дається нелегко, перші його результати очевидні. Два роки поспіль селяни збирають майже по 40 мільйонів тонн зерна, збільшують виробництво інших видів продукції. Закладено основи для нинішньої зимівлі худоби і майбутнього врожаю.

Верховна Рада України докладе всіх зусиль, щоб законодавчо підтримати сільськогосподарського виробника, створити умови для поліпшення життя селян.

Бажаю вам і вашим родинам щастя й достатку, міцного здоров'я, успіхів у праці в ім'я власного благополуччя і процвітання України.

**Голова
Верховної Ради України
Володимир ЛИТВИН.**

У НОМЕР

І понесли пісню народові

Сьогодні у столичному палаці «Україна» з творчим звітом виступить Черкаський державний заслужений український народний хор.

Немає в світі українця, котрий би не знав цього колективу. Хор увібрав у себе кращі пісенні традиції народу. «Коли слухаю Черкаський хор, — пише Микола Піддубний з Хабаровського краю, — здається, я чую голос неньки, бабусі, сестри. Відчуваю запах чебрецю, материнки, любистку, на очі навертаються сльози. Зі мною поруч моя мила, моя прекрасна Україна...»

Першими керівниками колективу були Микола Кущ та Василь Хмара. Дуже багато зробили для хору Анатолій Авдієвський, Анатолій Пашкевич, Євген Кухарець. Народні пісні в обробці керівників хору, невдовзі співала вся Україна. Як і авторські пісні Анатолія Пашкевича у виконанні Ольги Павловської та Раїси Кириченко «Степом, степом», «Хата, моя біла хата», «Мамина вишня».

Сьогодні славному колективу, яким керує заслужений діяч мистецтв України Леонід Трохименко, виповнюється 45 років. Разом з хором у ювілейному концерті виступить у Києві неповторна Раїса Кириченко, диригуватиме Анатолій Пашкевич, котрий знову повернувся до Черкас і працює з хором своєї молодості, **повідомляє наш власний кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО.**

■ *Чернігівське обласне управління державної служби боротьби з економічною злочинністю викрило угруповання... серед посадових осіб Бахмацького району електричних мереж.* Як повідомив начальник управління Олександр Стволовий, протягом двох років за вказівкою керівництва РЕМ контролери енергонагляду щомісяця у відомостях про розрахунки відшкодування коштів пільговим категоріям населення навмисно завищували кількість спожитої електроенергії. Лише за один рік з місцевого бюджету за неспожиті кіловати було вилучено 1 мільйон 100 тисяч гривень, **повідомляє наш власний кореспондент Сергій ПАВЛЕНКО.**

■ *У селищі Ак-Мечеть під Сімферополем 42-річний безробітний, батько двох дітей, пострілами з рушниці вбив контролера енергонагляду Еміра Джербінова й тяжко поранив інспектора Антоніну Домбровську.* Конфлікт виник під час спроби від'єднати його помешкання від електромережі за несплату. При затриманні правопорушник відкрив вогонь по співробітниках міліції. У перестрілці було поранено сержанта патрульно-постової служби, сам винуватець трагедії загинув, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.**

...А що скаже зима?

Колегія Мінпаливенерго констатувала: ПЕК готовий до зими значно краще, ніж торік.

Запаси вугілля, накопичені на теплових електростанціях до 1 листопада 2002 року, перевищують торішні на 500 тис. тонн.

Розрахунки за відвантажене вугілля сягають 98,7 відсотка. Рівень оплати за відпущену електроенергію на 9 відсотків вище, ніж торік. А головне — викоренено ненадійні розрахунки.

Однак незважаючи на це, від неприємних сюрпризів, як-от непланове виведення в ремонт 1-го енергоблока Південно-Української АЕС, галузь не застрахована. Кошти, які енергетики могли б спрямувати на оновлення основних фондів, вони поки що не одержали. Загальний борг підприємств і організацій за використану енергію цього року зріс на 12,1 відсотка. Левова частка заборгованості припадає на комунальне господарство і населення, а на реформи в ЖКГ, як і раніше, немає коштів. На тлі риторики про стратегічну роль вугільної галузі плановано скорочення коштів, що їх відпускають вугільникам.

Такі стартові умови входження в зиму не дадуть змоги фахівцям галузі, за словами глави Мінпаливенерго Віталія Гайдука, перебувати «в ейфорії від власних здобутків».

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

Головою Сумської облдержадміністрації призначено Володимира Щербаня, Черкаської — Вадима Лешенка

Кандидата у прем'єри названо

Учора на прес-конференції Президент України Леонід Кучма назвав ім'я кандидата на посаду Прем'єр-міністра. Як і прогнозували більшість аналітиків, ним став Віктор Янукович.

А напередодні Голова Верховної Ради України Володимир Литвин на зустрічі зі студентами Національного торгово-економічного університету не виключив можливості, що у четвер, 21 листопада, народні депутати проголосують за кандидатуру нового керівника уряду.

Володимир КОРОЛЮК, Юліана ШЕВЧУК.

Закон України

Про внесення змін до Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 50, ст. 302; 2002 р., № 2, ст. 5, № 29, ст. 200) такі зміни:

1. Частину першу статті 1 доповнити абзацом такого змісту:

«собівартість виготовлення одного примірника передплатного видання — будь-які прямі матеріальні і загальновиробничі витрати, пов'язані із створенням друкованих періодичних засобів масової інформації (видань), без урахування колірності друку видання та витрат на оформлення передплати, доставку передплатникам друкованих періодичних видань чи будь-яких інших витрат розповсюджувача».

2. Частину другу статті 9 після слів «40 відсотків собівартості» доповнити словом «виготовлення».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

III. Кабінету Міністрів України протягом місяця після набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
24 жовтня 2002 року.
№ 214-IV

Пишайся своєю державою

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

В Україні виникла потреба зміни політичних еліт, — наголосив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, вітаючи студентів Київського Національного торгово-економічного університету з Міжнародним днем студента.

Нові політики, на думку глави парламенту, мають бути єдиними у визначенні мети розвитку суспільства та держави і не виносити вирішення внутрішніх проблем на міжнародне обговорення. Ці люди мають пишатися своєю державою.

Володимир Литвин, розповідаючи про роботу парламенту, відповів на численні запитання студентів.

Багатовекторна політика

Її треба проводити, інтегруючись у світове співтовариство, переконаний Володимир Литвин, і виступати з позицій: немає вічних союзників, є вічні інтереси.

США і «кольчужний скандал»

На думку глави парламенту, відносини між нашою державою і США «розвиватимуться нормально». Проте Україна не повинна «запопадливо виконувати все, що їй скажуть», а з «гідністю відстоювати свою позицію» і працювати далі, позбавляючись негативного іміджу.

Опозиція і влада

Володимир Литвин наголошував, що без цивілізованої опозиції не може бути нормальної влади. А в наших умовах, за словами глави парламенту, влада варта опозиції і — навпаки. Вони одночасно мають узяти на себе відповідальність за те, що відбувається в країні. Бо опозиціонери — це вчорашні можновладці.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Студентам України

Юні друзі!

Прийміть щирі вітання з нагоди Міжнародного дня студентів.

Молодь і передусім найбільш творча її частина —студентство — це майбутнє нації, потужний її фермент. Розвиток освіти й науки належить до найважливіших ключових функцій та обов'язків держави, складає підгрунтя соціально-економічного зростання країни, духовного збагачення нації. За авторитетними прогнозами, рівня національного благополуччя, який відповідав би світовим стандартам, досягнуть лише ті країни, де 40—60 відсотків від чисельності працездатного населення становитимуть люди з вищою освітою.

Реформування вищої освіти сприятиме розширенню доступу широких верств населення до якісної вищої освіти, прискорить її наближення до міжнародних стандартів, фундаменталізацію та універсалізацію. Перехід від індустріального суспільства до інформаційного гостро ставить проблему оновлення знань, які в наш час старіють за два з половиною роки, а потрібні на ринку професії змінюються за 5—8 років.

Наше суспільство хоче бачити в студентах особистості, здатні до повної самореалізації, максимального розкриття і використання своїх можливостей і здібностей. Творчо мислити, не падати духом, за будь-яких обставин ставити перед собою оптимальні цілі й добиватися свого — такий має бути девіз студента сьогодні. А держава всіляко сприятиме цьому.

Бажаю успіхів у навчанні, корисних громадських справах, щастя і добра, здійснення мрій і життєвих планів.

Володимир ЛИТВИН, Голова Верховної Ради України.

У НОМЕР

Нова кримінальна справа проти Президента

Суддя апеляційного суду Києва Юрій Василенко порушив кримінальну справу проти громадянина України Кучми Леоніда Даниловича. Цього разу — через наявність ознак умисного невиконання постанови суду, що передбачено другою частиною 382 статті Кримінального кодексу України.

Попереднє рішення про порушення кримінальної справи проти Леоніда Кучми (від 15 жовтня) зобов'язало Президента у п'ятиденний термін підписати закони «Про Кабінет Міністрів» та «Про тимчасові слідчі комісії Верховної Ради України», ухвалені парламентом минулого скликання. Однак, як повідомив на прес-конференції Юрій Василенко, глава держави цього рішення не виконав. Отож удруге постанову про порушення кримінальної справи направлено до Генеральної прокуратури України для організації досудового слідства.

Володимир СЕМКІВ.

Вшанування пам'яті вченого

Наукова громадськість вшанувала пам'ять видатного українського вченого в галузі енергетики та обчислювальної техніки — академіка Сергія Лебедєва, якому виповнилося б 100 років. У доробку Лебедєва наукові праці, які принесли йому також світове визнання.

Він один із перших у СРСР почав розробляти проблеми стійкості й автоматизації енергетичних систем. Лебедєв — автор теорії стійкості синхронних машин. Винятково важливим творчим досягненням вченого у розвитку вітчизняної обчислювальної техніки стало створення першої швидкодіючої електронної обчислювальної машини ВЕОМ, яка протягом тривалого часу залишалася найпродуктивнішою машиною в Європі і однією з кращих у світі. Під час радянсько-американського космічного польоту корабля «Союз-Апполон» його керування здійснювалося новим обчислювальним комплексом, основою якого стала ВЕОМ-6. Якщо до запропонованої Сергієм Лебедєвим машини сеанс опрацювання телеметричної інформації тривав 30 хвилин, то новий комплекс забезпечував цей процес за одну хвилину.

Пам'ять академіка було вшановано на загальних зборах Національної академії наук. Відбулася також міжнародна науково-практична конференція, в якій взяли участь науковці зі США та Росії. А біля приміщення Державного політехнічного музею при Національному технічному університеті «Київський політехнічний інститут» видатному вченому відкрито пам'ятник.

Фото Олега КОВАЛЯ.

«Велика мета робить велику енергію»

У Києві відбувся Всеукраїнський форум творчої молоді України, що проходив відповідно до розпорядження Президента за підтримки Міністерства культури і мистецтв. У ньому взяли участь близько 400 представників різних напрямів мистецтва з усіх регіонів нашої держави. Учасники Форуму прийняли проект Державної програми підтримки творчої молоді на 2003—2005 роки, звернення до Президента, Верховної Ради, Кабінету Міністрів України та Київського міського голови.

Учасників зібрання привітали Президент України Леонід Кучма, Голова Верховної Ради Володимир Литвин і Прем'єр-міністр Анатолій Кінах.

Виступаючи перед учасниками форуму, Володимир Литвин пригадав, як у 1978 році на такому само форумі творчої молоді патріарх української літератури Олесь Гончар благословив своїх наступників на творчі звершення. «Будьте, —сказав славетний майстер слова, — відважними у своїх задумах, прагніть задумів глибоких, великих. Велика мета робить велику енергію». Нині, зазначив В. Литвин, побажання класика здійснилися. Когорта молодих митців гідно виконує заповіт великого майстра, хоча «творчості ще сьогодні холодно і незатишно в перехідному кліматі українського суспільства». Глава українського парламенту пообіцяв молодим митцям, що держава і влада «всіма силами і можливостями заохочуватимуть традицію консолідації і підтримки молодих, поліпшення умов для їхньої творчості, посилення їх ролі в суспільному житті». В. Литвин також пообіцяв творчій молоді «максимально можливу і всебічну» підтримку Верховної Ради.

Юліана ШЕВЧУК.

Проміжні вибори народних депутатів України 08.12.2002 року

Список кандидатів у народні депутати України, зареєстрованих окружною виборчою комісією одномандатного виборчого округу № 82 Запорізька область

Білан Володимир Леонтійович — 1969 року народження, освіта вища, проживає в м. Запоріжжі, директор товариства з обмеженою відповідальністю «Блик», безпартійний. Самовисування.

Бірючинський Руслан Миколайович — 1975 року народження, освіта незакінчена вища, проживає в м. Мелітополі Запорізької області, інженер-конструктор відділу головного конструкторського бюро госпрозрахункового підприємства «АвтоЗАЗ-Мотор» закритого акціонерного товариства «АвтоЗАЗ-ДЕУ», безпартійний. Самовисування.

Богданов Ігор Михайлович — 1956 року народження, освіта вища, проживає в с. Садове Мелітопольського району Запорізької області, голова Мелітопольської районної державної адміністрації, безпартійний. Самовисування.

Боровой Олександр Миколайович — 1953 року народження, освіта вища, проживає в м. Мелітополі Запорізької області, тимчасово не працює, безпартійний. Самовисування.

Вальтер Сергій Георгійович — 1958 року народження, освіта вища, проживає в м. Мелітополі Запорізької області, секретар Мелітопольської міської ради, член Партії регіонів. Самовисування.

Вітренко Наталія Михайлівна — 1951 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, тимчасово не працює, член Прогресивної соціалістичної партії України. Самовисування.

Гусаков Михайло Борисович — 1948 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, пенсіонер МВС України, член Комуністичної партії (трудящих). Висунуто Комуністичною партією (трудящих).

Дьомін Валентин Васильович — 1940 року народження, освіта вища, проживає в м. Запоріжжі, артист симфонічного оркестру Запорізької обласної філармонії, член партії «Руський блок». Самовисування.

Дяченко Іван Іванович — 1939 року народження, освіта вища, проживає в м. Мелітополі Запорізької області, завідуючий лабораторією Таврійської державної агротехнічної академії, член Партії комуністів (більшовиків) України. Самовисування.

Зубов Вячеслав Федорович — 1955 року народження, освіта вища, проживає в м. Мелітополі Запорізької області, керівник Мелітопольської міської громадської організації «Приймальна Олега Олексенка», член партії «Реформи і порядок». Самовисування.

Зубов Станіслав Ігорович — 1972 року народження, освіта незакінчена вища, проживає в м. Запоріжжі, інженер товариства з додатковою відповідальністю «Славута-сервіс», член Комуністичної партії робітників і селян. Самовисування.

Квятковський Ігор Васильович — 1953 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, тимчасово не працює, безпартійний. Самовисування.

Коваленко Едуард Володимирович — 1965 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, консультант секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, член Української Національної Асамблеї. Самовисування.

Крижачківський Микола Людвигович — 1954 року народження, освіта вища, проживає в м. Мелітополі Запорізької області, ректор Таврійської державної агротехнічної академії, безпартійний. Самовисування.

Крутов Василь Васильович — 1949 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, керівник міжнародної громадської організації «Міжнародна антитерористична єдність», безпартійний. Самовисування.

Куратченко Володимир Олександрович — 1948 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, голова Державного комітету України з державного матеріального резерву, член Народно-демократичної партії. Самовисування.

Левадний Михайло Іванович — 1955 року народження, освіта вища, проживає в м. Запоріжжі, шеф-редактор всеукраїнської газети «Дедушка», безпартійний. Самовисування.

Лисенко Ігор Анатолійович — 1964 року народження, освіта вища, проживає в м. Мелітополі Запорізької області, пенсіонер МВС України, член Народно-демократичної партії. Самовисування.

Мангул Анатолій Ілліч — 1952 року народження, освіта вища, проживає в м. Мелітополі Запорізької області, тимчасово не працює, безпартійний. Самовисування.

Матвієнко Анатолій Петрович — 1950 року народження, освіта вища, проживає в м. Мелітополі Запорізької області, заступник начальника, начальник відділення у Мелітопольському районі Мелітопольської об'єднаної державної податкової інспекції, безпартійний. Самовисування.

Морозов Анатолій Петрович — 1955 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, тимчасово не працює, член Комуністичної партії України. Висунуто Комуністичною партією України.

Морщавка Іван Євгенович — 1946 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Енергодарі Запорізької області, заступник директора з економічних та правових питань сільськогосподарського багатофункціонального кооперативу «Іванівка», член Партії захисників Вітчизни. Самовисування.

Павленко Сергій Григорович — 1956 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, заступник голови громадської організації «Центр розвитку українського законодавства», безпартійний. Самовисування.

Паршуков Віктор Федорович — 1949 року народження, освіта вища, проживає в м. Мелітополі Запорізької області, начальник Мелітопольського локомотивного депо, безпартійний. Самовисування.

Рагутський Віктор Петрович — 1954 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Києві, водій державної організації медичного автотранспорту «Київмедавтотранс», безпартійний. Самовисування.

Рагуцький Вячеслав Васильович — 1970 року народження, освіта технічна з середньою загальною, проживає в м. Києві, слюсар контрольно-вимірювальних приладів і автоматики закритого акціонерного товариства «Оболонь», безпартійний. Самовисування.

Рогуцький Микола Богданович — 1961 року народження, освіта незакінчена вища, проживає в м. Запоріжжі, помічник голови правління відкритого акціонерного товариства «Запоріжжяобленерго», безпартійний. Самовисування.

Розживайкін Андрій Георгійович — 1971 року народження, освіта вища, проживає в м. Мелітополі Запорізької області, приватний підприємець, безпартійний. Самовисування.

Савченко Олег Вячеславович — 1971 року народження, освіта вища, проживає в м. Мелітополі Запорізької області, тимчасово не працює, безпартійний. Самовисування.

Садовський Анатолій Миколайович — 1952 року народження, освіта вища, проживає в м. Мелітополі Запорізької області, директор товариства з обмеженою відповідальністю «Меркурій», член Народно-демократичної партії. Самовисування.

Сичов Віктор Олександрович — 1947 року народження, освіта вища, проживає в м. Мелітополі Запорізької області, пенсіонер Служби безпеки України, безпартійний. Самовисування.

Солод Олена Валентинівна — 1973 року народження, освіта повна загальна середня, проживає в м. Запоріжжі, тимчасово не працює, член Всеукраїнського політичного об'єднання «Єдина Родина». Самовисування.

Стрельченко Анатолій Павлович — 1957 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Мелітополі Запорізької області, пенсіонер, безпартійний. Самовисування.

Тесля Ігор Семенович — 1964 року народження, освіта вища, проживає в м. Мелітополі Запорізької області, старший державний автоінспектор Мелітопольської ДАІ, безпартійний. Самовисування.

Утенков Юрій Олегович — 1967 року народження, освіта технічна з середньою загальною, проживає в м. Донецьку, директор приватного виробничого підприємства «Продамет», безпартійний. Самовисування.

Хмельницький Богдан Валерійович — 1973 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в с. Яроповичі Андрушівського району Житомирської області, тимчасово не працює, безпартійний. Самовисування.

Хмельницький Василь Іванович — 1966 року народження, освіта базова вища, проживає в м. Києві, директор Центру народної економіки, безпартійний. Самовисування.

Хмельницький Геннадій Владиславович — 1964 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, лікар-нейрохірург вищої категорії Інституту нейрохірургії ім. академіка А. П. Ромоданова Академії медичних наук України, безпартійний. Самовисування.

Щербатий Олександр Анатолійович — 1969 року народження, освіта вища, проживає в м. Черкасах, начальник охорони акціонерного товариства закритого типу «Черкаський шовковий комбінат», безпартійний. Самовисування.

ОБОРУДКИ

В об'їзд закону

У Рівному викрито одну із схем, яка давала змогу уникати митних платежів під час вивезення престижних іномарок в Україну. Державі завдано збитків на 8 мільйонів гривень.

Розповідає заступник начальника відділу з боротьби з корупцією та організованою злочинністю УСБУ в Рівненській області Віктор ШИЛЮК:

— Ця афера полягала в тому, щоб ввезти в Україну престижні, порівняно нові (1998—2001 років випуску) іномарки, не сплативши передбачених законодавством митних платежів. Так-от, спритники для незаконної реєстрації іномарок використовували підроблені документи, зокрема ввізну митну декларацію. Їм вдалося за півтора місяця незаконно зареєструвати у МРЕВ Рівного близько 150 автомобілів, які нібито пройшли митний кордон і за які було сплачено митні та інші потрібні збори. Насправді нічого не сплачували. Натомість для реєстрації збирали лише необхідний пакет документів, звичайно, підроблених. Але коли наші співробітники почали перевіряти, чи ці автомобілі перетинали кордон, з'ясувалося, що їх проходження на митних постах не зафіксовано. Тим часом у псевдодокументах було зазначено Волинську та Ягодинську митниці.

Авто реєстрували на підставних малозабезпечених осіб — переважно на студентів, літніх людей. Деякі з них спокусилися на це через бідність, одержуючи за «послугу» по 100—150 гривень.

За винагороду посадові особи МРЕВ Рівного заплющували очі на те, що ввезені в Україну престижні іномарки насправді контрабандним шляхом перетинали кордон. Хабарникам із МРЕВ Рівного це коштувало не лише посад, а й волі — проти них порушено кримінальні справи, їх заарештовано.

Незаконна оборудка породила й іншу проблему: до прокуратури області звертаються ті, хто вже встиг придбати контрабандні іномарки (а таких уже близько ста осіб), оскільки їм заборонили здійснювати всі операції з цими авто — знімати і ставити на облік, продавати, перепродавати (до того ж по них скасовано незаконну реєстрацію).

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Кандидата у прем'єри названо

Учора на прес-конференції Президент України Леонід Кучма назвав ім'я кандидата на посаду Прем'єр-міністра. Як і прогнозували більшість аналітиків, ним став Анатолій Кінах.

А напередодні Голова Верховної Ради України Володимир Литвин на зустрічі зі студентами Національного торгово-економічного університету не виключив можливості, що у четвер, 21 листопада, народні депутати проголосують за кандидатуру нового керівника уряду.

Володимир КОРОЛЮК, Юліана ШЕВЧУК.

Кандидата у прем'єри названо

Учора на прес-конференції Президент України Леонід Кучма назвав ім'я кандидата на посаду Прем'єр-міністра. Як і прогнозували більшість аналітиків, ним став Микола Азаров.

А напередодні Голова Верховної Ради України Володимир Литвин на зустрічі зі студентами Національного торгово-економічного університету не виключив можливості, що у четвер, 21 листопада, народні депутати проголосують за кандидатуру нового керівника уряду.

Володимир КОРОЛЮК, Юліана ШЕВЧУК.

Німецький посол бачить гарну тенденцію

Надзвичайний і Повноважний посол ФРН в Україні Дітмар Штюдеманн відзначає чітку тенденцію постійного зростання німецьких інвестицій в економіку України. Про це, передає УНІАН, він зазначив на зустрічі групи міжпарламентських зв'язків «Україна—Німеччина» з представниками Посольства ФРН в Україні, фондів імені Конрада Аденауера, Ганса Зайделя та Фрідріха Еберта. За словами посла, зростає готовність німецьких підприємців робити інвестиції в економіку України.

Кандидата у прем'єри названо

Учора на прес-конференції Президент України Леонід Кучма назвав ім'я кандидата на посаду Прем'єр-міністра. Як і прогнозували більшість аналітиків, ним став Олег Дубина.

А напередодні Голова Верховної Ради України Володимир Литвин на зустрічі зі студентами Національного торгово-економічного університету не виключив можливості, що у четвер, 21 листопада, народні депутати проголосують за кандидатуру нового керівника уряду.

Володимир КОРОЛЮК, Юліана ШЕВЧУК.

Неначе доля — рушники...

Вінницький обласний осередок Спілки майстрів народного мистецтва не тільки готує вишивальниць, а й турбується про їхнє працевлаштування. Майже 400 рукодільниць за укладеними угодами виконують надзвичайної складності й унікальної краси роботу — вишивають рушники, скатертини, блузи й сорочки. Спілка забезпечує матеріалами і (що дуже важливо) реалізує продукцію.

Як розповів голова осередку Федір Панчук, нинішнього року почали навчати мистецтва вишивки інвалідів. Складну науку мережива на полотні вони опановують у власних домівках — до них приходять викладачі курсів ручної вишивки.

— Маємо намір, — каже голова, — відродити також ще два поширені в недалекому минулому види народного мистецтва — килимарство й ткацтво. Уже придбали частину ткацьких верстатів. Установили їх у Піщанському районі, де був один з найбільших осередків ткацтва. Добре, що ще живі дехто з майстринь. Вони навчать молодь виготовляти ряднини, доріжки, килими, а також рушники.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

...Від наступу безвиході

ТЕОРЕМИ БУТТЯ

... У сільській раді у кабінеті голови спущено прапор з чорною стрічкою, портрет небіжчика. Сільрадівські ще й досі не можуть оговтатися від того, що сталося. Секретар сільської ради Валентина Вовк плаче:

— Я саме у відпустці була. Уже влітку він погано почувався, мав похмурий настрій. Дуже за все переживав, близько брав до серця. Якийсь дріб'язок, а він нервує.

Знайшла його передсмертну записку, показала мені. «Шановні люди! — писав у ній Володимир Павлович. —Якщо зі мною щось трапиться, то прошу мене не винити: я все своє життя хотів, щоб наше село, наші люди жили краще. У моєму житті щось пороблено. Останні дні, місяці я не міг спати, не міг працювати. Всі ці біди спіткали і мою сім'ю, захворіли дружина, батько, валиться господарство... У мене нема сили перетерпіти такий розвал, мені жаль наших людей».

З дружиною небіжчика Тетяною Іванівною зустрілися в школі. Вона — вчитель-історик. Разом з чоловіком у 1979 році закінчила Чернігівський педінститут. Виховали двох синів. Хоч і не може простити чоловікові його вчинок, але має і своє пояснення того, що сталося:

— Ситуація, яка склалася у селах, жахлива. Особливо в нашому. Торік розпалося місцеве господарство «Надія». Ферми розкрадені-розібрані. Тисячі гектарів землі не обробляються. Люди залишені напризволяще. Чоловік пробував створити при сільраді комунгосп, щоб зберегти кілька комбайнів, тракторів. Уночі ходив стерегти, щоб хоч це залишилося. Ну, і все не виходить. Грошей на запчастини нема. То одне, то друге. Поїхав у район розбиратися — конфлікт. На сході села ще в лютому районне керівництво почало йому дорікати, що погано працює, мало молока жителі здають. А в наступні місяці життя не додало оптимізму. Це його зломило! Втратив сон. Він просто не витримав...

Директор збанкрутілого товариства «Надія» Анатолій Остапенко розповів про останні дні колись благополучного господарства, в якому ще десять років тому було майже 2000 голів великої рогатої худоби.

— Я прийняв його два з половиною року тому з 1200000 боргом, — каже він. — Було ще 50 корів і трохи техніки. І ось в один день приїжджають і забирають у рахунок боргу 30 дійних корів. А їхні телятка без молока через десять днів гинуть! Торік ще якось відсіялися, зібрали урожай. А ціна на нього, ви ж знаєте, яка. Одне слово, на посівну вже грошей не було. Я зрозумів: це — кінець. Люди почали вимагати: давай майно! Почали роздавати...

Комбайнер Юрій Самойленко розповів про невтішні справи комунгоспу:

— Комбайни ми отримали добиті. Пішов я по людях позичати гроші на ремонт «свого». Так напозичався, що ледь чи не все віддав зароблене.

Механізатор Микола Коробка тепер без діла.

— Хороший був у нас голова, — сказав. — Навряд чи буде кращий.

Не встигло село пережити моторошну трагедію, як сталася нова. Двадцятишестирічний Віталій Мірошниченко, коли вже доходило кінця весілля брата, яке він фактично проігнорував, заховавшись на печі, вистрелив собі у шию з рушниці...

Можливо, хлопцю стало гірко, що уже тривалий час без роботи, що у селі немає дівчат, і він залишився сам на сам зі своєю самотністю без жодної надії? Вирішив піти услід за сільським головою? Хіба ж хто знав, що у нього на душі робилося? Вчасно і В. Дуная, на жаль, ніхто не заспокоїв, не розрадив... Усі чекали від нього дій, підтримки, виходу із складної ситуації. А він став безпорадним від наступу безвиході.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Менський район Чернігівської області.

Кіно мого дитинства із... Софі Лорен

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Праворуч за Диканькою, дорогою на Опішне, Чернечий Яр — старезне село, засноване ще черницями, які в давнину мали тут, над Ворсклою, обитель, а згодом і монастир... Шкода, але роки й тисячоліття стерли з лиця землі ці історичні пам'ятки... Та навіть віками не підвладні багатство і краса місцевого природного ландшафту, який справедливо порівнюють із далекою казковою Швейцарією...

Першого літнього дня позаминулого року, п'янкого від запахів різнотрав'я, польових квітів, солов'їних пісень і безмежного простору, я завіз на Вершигору київських друзів-колег Віталія Суддю та Олександра Клименка, щоб не лише похвалитися мальовничістю рідних місць, а й самому хоч на мить пірнути в далеке дитинство. Одразу сплив спогад 69-го року, коли саме тут неперевершена світова кінозірка Софі Лорен знімалася у знаменитого Вітторіо де Сіка в італійській картині «Соняшники».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Особисті враження багато в чому доповнили і старші колеги-журналісти, безпосередні учасники тих незабутніх подій. Пригадує Володимир Майорчик:

— На диво похмурого липневого дня я, спецкор «Зорі Полтавщини», виїхав у Чернечий Яр Диканського району, де розпочалися зйомки фільму... Сіє дрібний дощик. Нескінченними рядами вишикувалися березові хрести, що збігають з крутого пагорба в низину і ховаються вдалині. Їх багато, дуже багато, цих хрестів. На кожному каска і дощечка з написом італійською мовою — ім'я та прізвище. Бруно Карліно... Енріко Россі... Карло Джермі... Тут лежать тисячі італійських солдатів, яких послав як гарматне м'ясо в Росію їх дуче Муссоліні. Десь тут, мабуть, лежить і її Антоніо. І Джованна, сумна й пригнічена, йде вздовж цих березових пагорбів, пильно вдивляючись у дерев'яні таблички, шукаючи дороге ім'я. Але його тут немає, немає на жодному з півтори тисячі хрестів. Джованна, знесилена пошуками, присідає біля одного з хрестів, задумливо і з сумом дивиться у далечінь, небокрай якого зливається з морем квітучих соняшників...

Коротко сюжет фільму такий: італійський солдат Антоніо (Марчелло Мастрояні, в Диканьку він не приїздив, бо не був зайнятий у цих сценах), під час війни потрапляє на східний фронт. Вдома у нього залишилася дружина Джованна (Софі Лорен), з якою їх розлучила війна. Антоніо зустрічає російську дівчину Машу (Людмила Савельєва, пригадуєте Наташу з «Війни і миру»?), одружується з нею. Починає працювати на радянському заводі. Але Джованна в Італії не забуває Антоніо, приїздить до Союзу. Вона знає, що десь на Україні загинуло чимало італійських вояків, і їде в село, де поховані її земляки, розпитує людей, чи не зустрічали, не пам'ятають її чоловіка. Відбувається ціла низка драматичних перипетій. Зрештою Джованна таки знаходить Антоніо в Москві й просить його повернутися додому.

— Не можу. У мене тут сім'я, яку я люблю...

(Закінчення на 4-й стор.).

АНОМАЛІЇ

Віртуальна небезпека катастрофи

У матеріалі «Стихія. Удар з-під землі» («ГУ» № 208, 09.11.2002 р.) було наведено хронологію землетрусів, що залишили в історії людства помітний слід. На території нашої країни найповніше хроніка сейсмічної активності зафіксована в Криму.

Краєзнавець Ніколаєнко за працями істориків і сейсмологів склав опис сейсмічних катастроф і подій на півострові. Перший з відомих кримських землетрусів датований 63 роком до нашої ери. Свідчення про нього є у Геродота. Описана і катастрофа 480 року нашої ери. Вона сталася приблизно у вересні—жовтні і тривала майже 40 днів. Подія відома із напису в Херсонесі, який зазнав значних руйнувань. (Найтриваліший в історії землетрус зафіксований на о. Лісса в Середземному морі. Він тривав три (!) роки, загальна кількість поштовхів за період 1870—73 рр. становила 86 тисяч).

Візантійський історик Георгій Кедрін у книзі «Історія» свідчить про землетрус 1341 року, який «досяг Криму» і супроводжувався великим потопом, «море вийшло із своїх берегів на 10 верст і спричинило шкоду неймовірну». Про землетрус 1802 року залишив докладні свідчення П. Сумароков, котрий спостерігав його в Севастополі. Сила землетрусу становила шість балів.

Але найпам'ятнішим і за силою та руйнуваннями, і за кількістю свідків був землетрус червня і вересня 1927 року, описаний, зокрема, Ільфом і Петровим. Після червневих (26 і 29 червня) поштовхів увесь транспорт був переповнений переляканими туристами, котрі бажали повернутися додому.

Землетрус у ніч з 11 на 12 вересня 1927 року був значно сильнішим і викликав справжню катастрофу —загинуло три особи, поранено 65, зруйновано багато будинків. Протягом 11 годин сталося 27 сильних поштовхів. Загалом за кілька днів їх було зареєстровано понад 200. На морі біля Севастополя з'явилися величезні стовпи диму і вогонь. Безупину виникала паніка. Сильні руйнування спостерігалися і в Сімферополі, багато татарських сіл у передгірській і степовій частинах Криму були перетворені на купи развалин.

Значно слабкішими були землетруси в серпні 1949 року, в березні 1957-го, в серпні 1972-го, а також у 1980-му, 1997-му, 1999-му... Щороку півострів «трясе» майже сотню разів, а в іншій сейсмоактивній зоні України — Карпатах фіксується до ста сімдесяти землетрусів на рік.

Усі наведені вище показники сили підземних ударів позначені за шкалою MSK-64. З цифрами і шкалами сейсмічної інтенсивності в пресі відбувається постійна плутанина. Найпоширеніша помилка про дванадцятибальну шкалу Ріхтера. Насправді це не так. Мало того, подібна, на перший погляд, безневинна підміна здатна призвести до невірної оцінки потенційної небезпеки і непотрібним переживанням. Наприклад, що має відчувати читач, дізнавшись, що в Криму очікується землетрус силою сім балів, і прочитавши до цього, що в Спітаку сила підземних поштовхів становила 7,2 бала? Виходить, на нас чекає щось подібне? Аж ніяк. Йдеться в даному випадку про різні бали.

Шкала Ріхтера характеризує магнітуду (кількість енергії, що виділяється землетрусом). Кожен її бал відповідає стоexternally разовому збільшенню. Тобто п'ятибальний землетрус у десять тисяч разів сильніший від трибального. Межа в цій шкалі не передбачена. Але, схоже, що Земля не в змозі (у фізичному розумінні) породити землетрус із магнітудою понад дев'ять.

Оцінка інтенсивності, за очевидними наслідками в сейсмічних шкалах різних країн, неоднакова. В Австралії землетрус певної сили порівнюють з тим, як «кінь треться об стовп веранди», в Європі це описується, як «починають дзвонити дзвони», в Японії фігурує «перекинутий кам'яний ліхтарик». В Україні і Росії застосовується найширше використовувана в світі 12-бальна шкала MSK-64, прирівняна до шкали Меркалі, в країнах Латинської Америки прийнята десятибальна шкала Россі-Фореля (1883 р.), в Японії — семибальна.

Повертаючись до нашого уважного читача, зазначимо, що семи балам шкали MSK відповідає землетрус, при якому: «Спостерігаються тріщини в штукатурці і відколювання окремих кусків, тонкі тріщини в стінах. Поштовхи відчуваються в автомобілях». А спітакські підземні удари з магнітудою сім балів за цією шкалою можуть бути оцінені в 11—12 балів.

Загалом на території нашої країни найсильнішим і найруйнівнішим у недалекому минулому був ялтинський землетрус. Побоювання, що з'явилися останнім часом унаслідок численних публікацій, мають переважно віртуальне, психологічне походження. Вчені-сейсмологи допускають, що в Україні може статися землетрус силою від шести до восьми балів за шкалою MSK-64. Він, якщо станеться, буде лише відгомоном сильнішого прояву підземної стихії з епіцентром у гірському масиві Вранча в Румунії.

При цьому підкреслюється, що наукових методик, здатних назвати конкретну дату землетрусу, немає. Зазначається, що коли сила землетрусу в районі Вранча буде в межах 9—10 балів за шкалою MSK, то на півдні Одеської області і в деяких районах Криму сила поштовху може досягти 7—8 балів. Трохи слабкішими, до 7 балів, його прояви в цьому випадку будуть у Чернівецькій області, проте в усіх інших областях України наслідки навіть не помітять.

У будь-якому разі, за появи лякаючих прогнозів навряд чи варто панікувати. Крім того, краще використати кілька джерел інформації (бажано офіційних) і робити самостійні висновки, бо не всі ЗМІ мають повну і правдиву інформацію. І вчені, і спеціалісти МНС, і будівельники, кожен зі свого боку, впевнені, що потенційно можливі підземні поштовхи не загрожують цілісності більшості будівель. Набагато більшою небезпекою і для будинків, і для людей є, наприклад, опалення приміщень газом, що ще раз підтвердив недавній вибух у Білій Церкві, який повністю зруйнував кілька квартир багатоповерхового будинку і забрав життя трьох осіб (стільки ж загинуло під час ялтинського землетрусу).

Олег ДЕНИСОВ.

СУСПІЛЬСТВО

Павло Дворський: «Пісня лікує душі. Зачіпає за живе»

КЛУБ ЗНАМЕНИТОСТЕЙ

Історія нашого інтерв'ю на якомусь етапі розвинулась у детектив. Річ у тім, що записи розмови з народним артистом України Павлом Дворським, а також диски, брошури, знімки, було вкрадено. Те, що втрачене поновлено по краплинах, — заслуга мого співрозмовника. І — свідчення красивих людських якостей, що їх Павло отримав у спадок від мами Вікторії В'ячеславівни та батька Ананія Кириловича.

Павло Дворський — аристократ духу: витончений, толерантний, благородний. Він — інтелігент з великої літери, яких нині зустрінеш нечасто. Якщо пошукати в ньому риси ковбоя Мальборо, Дон Кіхота, Джеймса Бонда чи Бетмена, — спроба ні до чого не приведе. Тому що наш український герой, виконавець та композитор Павло Дворський не схожий ні на кого. Так само, як унікальні його «Стожари», «Смерекова хата» та багато інших дивовижних пісень.

Фото Валерія ГОНЧАРУКА.

— Кілька років тому ми бесідували з Анатолієм Мокренком, тоді — директором Національної опери України. На його думку, є два естрадних виконавці, які могли б скласти славу вітчизняної оперної сцени. Один з двох — Павло Дворський. Павле, ви ніколи не шкодували, що пішли «не тим» шляхом?..

— Коли я ще навчався в музичній школі, багато слухав Крушельницьку, Шаляпіна, італійських тенорів. Мріяв про оперу. Мав непоганий тембр голосу, і після моїх перших виступів мені радили, щоб обов'язково вчився на оперного співака. Пам'ятаю 1968 рік, табір «Молода гвардія», де відпочивали діти з усього Радянського Союзу. Я багато співав. І на фотографіях були написи про те, що друзі хочуть бачити мене на оперній сцені. У музичному училищі я займався на народних інструментах. Та все змінилося, коли познайомився з Володимиром Івасюком. То був час популярності «Смерічки», «Кобзи». Я поринув у світ естрадної пісні. Так усе почалося.

— Витоки вашого захоплення музикою — в батьківській хаті, у Ленківцях (Кельменецький район Чернівецької області). До музики ви вперше долучилися, коли вам було п'ять років і ви взяли в руки гармонь свого батька...

— Любов до музики народилася дуже рано. З років трьох-чотирьох матуся брала мене з собою в церкву. Де мама — а їй 80 років — співає в хорі й донині. Там чудова акустика. Уже тоді в душі маленького хлопчика з'явилося бажання дарувати тепло. Мабуть, Бог заклав іскорку в моє дитяче серце.

Кожні батьки мріють, щоб діти продовжили їхню справу. Так було у Страдіварі, у Баха. Мій батько казав: сину, була війна, були важкі роки, я хотів стати музикантом. Однак мусив заробляти, щоб родина вижила. Було б чудово, якби ти став професіональним музикантом, писав би власні пісні. У дитинстві натомість нерідко чув, зокрема від шкільних учителів, що музика — це так, для душі. А треба мати справжню професію. Треба заробляти. Мені порадили вступати до Харківського авіаційного інституту. Це було в 1970 році.

— Добре, що ви там довго не затрималися, бо інакше не збагатилася б українська пісенна культура... За музику ви серйозно взялися у 13 років. Але ж, Павле, чомусь ніхто ніколи не згадує, що ви тоді само почали займатися ще й спортом. Як ви це поєднували?

— Школа — це напруження, а хотілося щось мати для розрядки. У другому класі спробував грати в настільний теніс. Зіграв з директором школи, він переміг із рахунком 21:2. Я був азартний і поклав за мету виграти в директора. Через рік таки виграв — 21:2.

Навчаючись у музичній школі, чотири рази на тиждень долав 8 кілометрів на велосипеді чи пішки. Вивчав сольфеджіо, гру на фортепіано, співав у хорі. У 1966 році вперше заспівав у супроводі оркестру районного Будинку культури.

— Розумію, що Чернівці — унікальна мистецька ніша. Але ж у проживанні в Києві є професійна, інформаційна доцільність. Ви, на відміну від багатьох своїх колег, все-таки не поїхали в столицю...

— Так, більшість моїх колег у Києві. Там більше запрошень до участі в концертах, там центральне радіо, телебачення. Проте на Чернівеччині — мої батьки, сестри, моя родина. Для мене дуже істотно, що я можу раз на тиждень—на два приїхати в рідне село. Допомогти батькам по господарству. Поспівати. Зустрітися з племінниками, із сестричками (старша сестра, Віра, вже на пенсії, а молодша, Лариса, —вчителька англійської мови у школі). Чернівці —місто, звідки пішла українська естрадна пісня. І те коріння не вичерпалося. Підростає молодь. Треба її підтримувати. На Буковині в мене багато музичних побратимів. Тут мої друзі.

Та й, зрештою, архітектура Чернівців приваблює. Я живу тут майже 30 років. Коли прогулююся чернівецькими вулицями, роздивляюся природу, пам'ятки історії, надихаюся на творчість. Багато відомих пісень написав саме в Чернівцях: «Смерекова хата», «Стожари», «Будуймо храм»... У Києві буваю часто: там люди, з якими працюю. Там — мій продюсер Марія Свистунова. Тобто, поєдную столицю та Чернівці, де черпаю натхнення.

— Вас напрочуд нелегко виловити в Чернівцях. Чим насичене ваше тутешнє життя? Що в ньому є, крім музики?

— Музика — це в житті основне, це — кожен день, у хаті, на вулиці, у літаку, в машині. А крім неї —можливість поїхати в село навесні, взяти з батьком коси, піти косити город. Або вирушити з друзями порибалити — на став чи на Дністер. Я там усі береги обходив. На річці біля ватри під гітару чи то батькову гармошку співаємо пісні. Після таких зустрічей можна знову йти на сцену, думати про нові пісні.

— А вчора, коли вам телефонувала, мені сказали, що ви на змаганнях. Певне, без спорту життя Павла Дворського не було б таким розмаїтим...

— По-перше, у мене перший розряд з футболу. По-друге, я — у ЦК спортивного товариства «Україна», в асоціації настільного тенісу. Виїжджаю на змагання й за межі нашої країни. Виступав на спартакіаді профспілок України, де ввійшов у десятку кращих — у своїй віковій категорії. Буваю на змаганнях у Молдові, де збираються найкращі тенісисти колишнього Радянського Союзу. Цього року я був запрошений на чемпіонат світу серед ветеранів до Швейцарії, але віддав перевагу концертовi у Львові.

— Що вище людина здіймається до вершин успіху, то більше її оточує людей, які хочуть скористатися знайомством зі знаменитістю...

— Справді, люди нерідко дивляться на тебе з тієї точки зору, чи можеш ти їм допомогти. Але життя все розкладає по поличках. І з роками поруч залишаються істинні, вірні, щирі.

— А чи важливе для вас спілкування зі звичайними людьми?

— Таке спілкування значуще для кожного митця. Бо йому цікаві глибини народної душі. Не має значення, де він шукає цих доторків — на хрестинах у рідному селі чи у трамваї. Потім ці зустрічі відтворюються в піснях.

— Із жінками у вас пов'язано більше радощів чи душевних травм?

— Звичайно, більше радощів. Коли є жінка кохана, жінка-друг, це надихає композитора, співака. Мене оточувало чимало чарівних жінок, які працювали зі мною, творчо допомагали, підтримували.

— На знімку (див. першу сторінку) — ваші сини. Чим вони займаються, коли не ходять з вами на тренування?

— Я мрію, що вони зі мною ще не раз заспівають, що будуть кращі за мене, мудріші, досконаліші у творчості й житті. Молодший, В'ячеслав (13 років), навчається в музшколі, грає на фортепіано, співає. Виступав на моєму ювілейному концерті в палаці «Україна». Старший, Павлик (17 років), уже ближче у професії до мене. Він навчається у тому ж музучилищі, в якому і я вчився 28 років тому. Вокал йому викладає той самий педагог — Сільва Йосипівна Максименко. Вона все життя виховує творчо обдаровану молодь. Павло опановує також диригування. Торік ми співали разом зі старшим сином дуетом «Батькову сорочку» в палаці «Україна». Я хотів би, щоб Павло став оперним співаком. Має великий діапазон, сильний драматичний тенор.

— Коли вже ми повернулися до оперної теми, згадайте, будь ласка, свою нещодавню поїздку до Італії.

— Здійснилася моя дитяча мрія — співати на батьківщині опери. Цього року, на День матері, ми з Оксаною Білозір і Тарасом Курчиком виступали в Римі на площі перед греко-католицькою церквою святої Софії. Туди з'їхалися десятки тисяч українців, які працюють за кордоном. З Неаполя, Мілана, Флоренції... Наші співвітчизники вже по кілька років не чули рідної мови. Зустріч почалася зі служби Божої. Потім була спільна трапеза, а далі — концерт. Люди співали разом з нами «Стожари», «Два кольори», «Черемшину»... Там я вперше виконав пісню «На поклик матері» на вірші Василя Бабуха (власний кореспондент «Голосу України» у Чернівецькій області. — **Авт.**). Люди дуже добре зустріли її. Ми бачили сльози радості в очах слухачів.

А ще я виконав італійською мовою пісню «Нехай тобі розкаже дощ». Переклад зробив Володимир Засухін. Карабінери, які дивилися за порядком на площі, слухачі потім запитували, де можна купити запис цієї пісні. Я обіцяв привезти наступного разу.

— Назарій Яремчук був, як ви кажете, вашим музичним побратимом та хрещеним батьком вашого сина В'ячеслава. Ви 18 років працювали разом із Назарієм у «Смерічці». А мені довелося робити з ним інтерв'ю за три місяці до його смерті. Тоді здалося, що він не дуже добре почувався. Але тоді мало хто знав про його хворобу. Ви були з Назарієм у його останні години...

— Навесні 1995 року я був на гастролях в Америці разом з дуетом «Писанка». А Назарій у січні поїхав до свого рідного брата в Штати, щоб зробити там операцію. У квітні він планував сольний концерт. Коли ми їхали в Америку, взяли з собою афіші його концерту. Назарій повертався в Україну через Торонто, а ми були в Буффало. Це десь 150 км від Торонто. Ми сіли на автобус і привезли йому ці афіші. Назарій змінився після операції. Схуд. Але в очах сяяла надія, що концерт, намічений на квітень, обов'язково відбудеться у вересні. Був сповнений віри, що хворобу здолає. Гастролі наші тривали близько трьох з половиною місяців. Якось я зателефонував своїй дружині Світлані, а вона й каже: «Павлику, скоріше вертайся, нашому кумові дуже погано». У нас ще залишалося близько двох гастрольних тижнів. Але ця звістка змусила розірвати контракт, і ми полетіли в Україну. Встигли побути близько двох годин у лікарні біля Назарія, розповідали про людей, які знали його в Америці, які бажали йому одужання. Він до останньої хвилини вірив, що все буде гаразд. Та наступного ранку, 30 червня, Назарія не стало. І ось уже минуло сім років, а його пісні, чудова усмішка живуть у серцях мільйонів.

— Кілька років тому поет Микола Бакай, тепер уже теж покійний, написав про ваше життя й творчість книгу «Лицар української естради».

— Микола Бакай писав цю книгу, коли сам лежав тяжко хворий у лікарні. Ми дізналися про це, коли поет був у тяжкому стані. Книга вийшла. А незабаром він помер. Було це 1998 року.

— В останній главі йдеться про народну любов у листах до співака і композитора Павла Дворського. Зворушує епізод про дівчинку, прикуту до ліжка...

— Якось мені написала мама дівчинки-інваліда, в якої рухома лише одна рука. Дівчинка слухає «Смерекову хату», інші мої пісні й під їх враженням малює картини. Тоді я подумав, що хоч яке нелегке гастрольне життя, хоч які творчі проблеми бувають, а все-таки я на правильному шляху. Такі листи показують, яку величезну силу має пісня.

— Ви вважаєте, пісня спроможна достукатися до кожного серця, навіть до камінного?

— Абсолютно. Пісня лікує душі. Зачіпає за живе.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Чернівці — Київ.

P. S. У березні Павло Дворський вийде на сцену палацу «Україна» з новою ювілейною програмою «Товариство моє». Назву співак розшифровує так: «Мої роки — це люди».

Кіно мого дитинства із... Софі Лорен

(Початок на 3-й стор.).

Джованна повертається в Італію пригнічена ще більше — зрадою, яку спричинила ненависна війна. Через деякий час на батьківщину приїздить і Антоніо. Зустрічі з рідними місцями, знайомими. Та все-таки його тягне назад, у Москву, де він знайшов своє щастя. І він від'їздить туди назавжди...

Тут, у Чернечому Яру, на мальовничому узгір'ї, званому Вершигорою, де, до речі, в 67-му знімав свій фільм «Вони йшли на схід» Джузеппе де Сантіс, і виросло бутафорне кладовище, невеличка дерев'яна церква. Власне, самі зйомки на Диканщині тривали недовго —трохи більше тижня, але в пам'яті багатьох героїв майбутньої картини, актори залишилися на все життя. Тим цікавіші ці спогади, відтворені простими очевидцями...

Моєму однолітку, нині відповідальному працівнику апарату Диканської райради Олександру Ковалю, пощастило вже тому, що родом він із Чернечого Яру:

— Несподівано, у розпал літніх канікул, нам усім наказали зібратися до школи святково вдягненими, з квітами — зустрічати артистів із Москви. Про те, що за селом італійці зніматимуть кіно, говорили з весни, і доки робітники споруджували натуру, ми грали на так званому солдатському цвинтарі у свою, дитячу війну. Зустріч пройшла, як на шкільній лінійці, тільки й того, що люду зійшлося більше. Ми привітали гостей піонерським салютом, дівчата вручили квіти, хто здогадався, взяв і автографи.

Проте я особисто тоді найбільше переймався іншою «проблемою». Річ у тому, що буквально напередодні приїзду знімальної групи на всі хрести почепили справжні каски. Хоч і не з фронтових часів — стальні, а сучасні — з полімерного сплаву, про який ми, сільські хлопчаки, тоді ще й не чули. Так-от, кілька моїх однолітків, а ми вже перейшли до шостого класу, спромоглися за ніч поцупити собі по одній касці й відкрито хизувалися в них перед нами. І я переживав, що можу залишитися без такого помітного атрибута вояка... Проте каску я також дістав. Ми домальовували на них червоні зірочки й на районних «зірницях» у цьому плані нашим загонам рівних не було... А в деяких садибах селян італійські каски й досі надійно служать напувалками для домашньої живності...

Нині заслужений журналіст України, а на ту пору молодий фотокор «Комсомольця Полтавщини» Валерій Черкес мав дві нагоди знімати Софі Лорен — в аеропорту і на натурі в Чернечому Яру. Саме там і «проколовся»:

— Редакційним мотоциклом, разом з уже покійним Михайлом Казидубом, ми прибули на соняшникове поле, коли знімальний день вже розпочався. Нашого брата з'їхалося чимало — з Москви, Києва, Полтави. Фотокореспондент ТАРС Мастюков запропонував зробити такий кадр: покласти між двома рядами соняшників кілька фотоапаратів, щоб Софі, крокуючи через них, підкреслено демонструвала свою зірковість. Така була задумка. Помічник актриси пристав на цю пропозицію. Та доки всі чекали перерви між дублями, я зігнав мотоцикла подалі в соняшник, став на коляску і через трьохсотий об'єктив «Таїра» ухопив у кадр головну героїню. Клацнув кілька разів, але цього виявилося достатньо, щоб оточення Софі Лорен мене викрило і безславно вирядило зі знімального майданчика. Та фото в газеті вийшло...

Схожа історія трапилася з полтавцем Євгеном Шираєм, архітектором за фахом і фотомайстром за покликанням. У кінотеатрі «Колос» проходила зустріч Софі Лорен і знімальної групи з глядачами. Потрапив туди і він:

— Я знав, що знімати актрису без дозволу заборонялося, ще в Москві ексклюзивне право на фото отримав єдино власкор АПН в Україні Угринович. Принаймні так все подавалося. Тому я взяв дві заряджені «Іскри» і поклав у різні кишені піджака. Це був для мене єдиний шанс, бо наступного дня Софі Лорен відлітала до Італії. В кінотеатрі я клацнув затвором лише один раз, як підійшов Угринович і зажадав віддати йому камеру. Я послухався, щоб не бути виставленим із зали. Він при мені відкрив кришку і, засвітивши плівку, повернув фотоапарат. З іншої кишені я дістав другий апарат, швидко зробив кілька кадрів і сховав його назад у кишеню. Угринович підійшов знову, я показав йому апарат із засвіченою плівкою. Очевидно, для упевненості, він ще раз відкрив кришку...

Ледь не всю ніч я провів у лабораторії й таки віддрукував два хороших портрети. Наступного ранку прийшов у хол готелю «Полтава», щоб через перекладача показати їх актрисі. Той, поглянувши на мої роботи, погодився. Десь за півгодини вийшла Софі, вже з валізами. Підійшовши до мене, вибрала одне фото й поставила автограф. Друге взяла собі. Тут знову з'явився Угринович і зажадав від мене негативи. Дівачися було нікуди, довелося віддати. А фото так і залишилося в моєму архіві. Я вважаю його однією з найбільших своїх удач.

Та вашій увазі, шановні читачі, пропонуємо знімок старійшини полтавської журналістики Павла Карнауха. Для нього він вийшов цілком випадково:

— Сталося так, що одразу після планірки в «Зорі Полтавщини» не виявилося жодного фотокореспондента —всі були в роз'їздах, а тут треба було терміново їхати в аеропорт, зустрічати Софі Лорен. Я завжди мав при собі фотоапарат, хоча був пишучий. За такої оказії нам з Майорчиком дали навіть машину. Лайнер приземлився із запізненням. Подали трап. І ось вона сходить, як кажуть, з неба на полтавську землю. Чарівна, усміхнена, привітна (зірка, та й годі). Дівчата у вишиванках піднесли хліб-сіль. Я поспішаю все зафіксувати на плівку і роблю це вчасно, бо італійці через утому заквапилися до міста. Фото я здав у секретаріат, проте з невідомих причин наступного номера воно не вийшло. І побачило світ... більш як через тридцять років!..

Ось такі спогади навіяв, можна сказати, випадковий візит у село Чернечий Яр, на вершину гори Вершигори...

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Фото Павла КАРНАУХА.

Клацнув кілька разів, але цього було достатньо, щоб оточення Софі Лорен мене викрило і безславно вирядило зі знімального майданчика

Завтра — День працівників сільського господарства

Аграрна політика: яка вона сьогодні і що в перспективі

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

(Початок на 1-й стор.).

— Катерино Тимофіївно! Ви стояли біля витоків Аграрної партії України, тривалий час очолювали Комітет ВР з питань аграрної політики та земельних відносин. Нині ви — голова фракції Аграрної партії України. Я не перший рік пишу на аграрні теми, але й досі мені не зрозуміло, в чому полягає суть аграрної політики нашої держави.

— Правда, важливо знати суть, щоб працювати у правильному напрямі. Аграрна політика в нашій державі сьогодні має на меті вирішення трьох основних завдань. Насамперед — забезпечення продовольчої безпеки. І це головне. Друге — зробити селянина власником не тільки своїх мозолів, як було донедавна, а землі і основних засобів виробництва. Тобто щоб селянин був справжнім господарем на своїй землі. І третє — через розвиток аграрної галузі вивести з прориву всю економіку держави. Адже єдина галузь, де останнім часом стабільно нарощується виробництво валової продукції — це АПК. Саме ця галузь дає можливість надійно закріпитися Україні на світовому ринку. Ось три основні моменти...

Врешті-решт ця політика має сприяти тому, щоб у 16 мільйонів українців — сільських жителів були гідне життя, робота і гідна заробітна плата. Але це поки що в процесі вирішення. А от продовольча безпека держави забезпечена надійно. Більш як 90 відсотків продукції, яку споживають українці, — вітчизняного виробництва. Це серйозне досягнення і велика заслуга наших селян, які часто не завдяки, а всупереч певним ситуаціям, що створюються в Україні, все-таки виконують свій основний обов'язок — залишаються нашими годувальниками.

Стосовно другого моменту: як селянину стати господарем і чи достатньо бути власником паїв на землю і майно, аби почувати себе таким? Мабуть, що ні. Потрібні відповідні економічні умови або так звані правила гри. І ось тут серйозну роль відіграє особливий порядок оподаткування сільськогосподарських підприємств, за який нам немало довелося поборотися.

Пам'ятаю, коли я вийшла з ідеєю запровадження єдиного податку, фінансисти та податківці казали, що таке могло народитися тільки в мізках голови колгоспу. І лише завдяки тому, що ідею підтримав Президент, ми запровадили єдиний фіксований податок. Сьогодні для села податкова система взагалі є стимулюючою. Важливо її зберегти якомога на довше. Щоб для всіх, хто господарює на землі, єдиний податок залишався і надалі. Незалежно від того, обробляється один гектар чи три тисячі.

Або взяти питання кредитування села. Нам вдалося провести законом і відстояти останніми роками виділення з Державного бюджету коштів для зниження процентних ставок банківських кредитів для АПК. Проте короткотермінові кредити вирішують аж ніяк не всі проблеми аграрників, бо технічне переозброєння галузі можливе лише за умови появи довготермінового кредитування. Наявну техніку можна було б продати або віддати як паї селянам — вони ефективніше і з меншими фізичними затратами обробляли б свої присадибні ділянки. А взяті у кредит кошти йшли б на заводи сільгоспмашинобудування. Це ж додаткові робочі місця, розвиток галузі і, врешті-решт, надходження до бюджету і головне — розвиток вітчизняного машинобудування.

У вирішенні цих питань поряд з банками має діяти й система кредитних спілок. От селянин-фермер, у нього 10 — 15 гектарів землі і йому вистачить 20 — 50 тисяч гривень для початку. Або одноосібник хоче купити корову чи коня. Йому взагалі треба три тисячі гривень. Тут кредитні спілки відіграли б дуже позитивну роль.

А система бюджетної підтримки пріоритетності галузі... У багатьох урядових програмах проголошено: аграрний сектор є пріоритетом у державі. Але коли ухвалюється бюджет, пріоритет зводиться до нуля. Скажімо, проект бюджету наступного року передбачає нижчий рівень фінансування сільського господарства, ніж у 2002 році. Хоча й цьогорічний виконується не цілком — лише на 60 відсотків.

Тож проголошуємо, що бюджет селу — понад 900 млн. гривень. Аграрники просять 1,2 млрд. Але ж більша частина цих коштів піде на аграрну освіту, на зарплату державним службовцям аграрних відомств, на утримання мережі аграрної науки. Тобто селу залишиться приблизно 400 мільйонів гривень. А що за них зробиш?

Для порівняння скажу, що, наприклад, сільське господарство Франції отримує щорічно 5 мільярдів доларів від Євросоюзу і таку само суму з внутрішнього бюджету. Тож місцевим селянам доступні тут і насіння висококласних кондицій, і високопродуктивна худоба, і найновіші засоби захисту рослин. Для них не існує і соціальних проблем. Де б фермер не жив, до нього прокладено дорогу, проведено воду, електроенергію, всі комунікації. Мережа Інтернет працює. Це все бере на себе держава. Те саме і в Німеччині.

А наші урядовці проголошують, що треба відмовлятися від пільг селу, приміром, відновити податок на додану вартість чи скасувати фіксований податок. Я буду згодна з цим лише за умови, що відміна пільг буде компенсуватися такими само мільярдами безпосередньої допомоги селянину. На гектар землі, на голову худоби, на здешевлення пально-мастильних матеріалів... Якщо держава такі затрати візьме на себе, можна відходити від стимулюючого оподаткування.

— Верховна Рада формує законодавчі рамки, зокрема для аграрного сектору. Але багато навіть прогресивних законів не працює. Приміром, про зерно, і ринок зерна, яким передбачено закупівлю збіжжя за заставними цінами, аби уникнути демпінгу на хлібному ринку. Але уряд не знайшов кілька сотень мільйонів гривень, щоб скупити надлишки зерна й утримати ціни на прийнятному рівні. Як результат: селяни змушені були віддавати зерно за безцінь, навіть по 280 — 300 гривень за тонну, аби зібрати пізні культури, провести оранку. Тепер, коли значну частину збіжжя сконцентровано в руках трейдерів, ціни почали зростати. Але ж прибутки отримають не ті, хто виростив хліб, а посередники. Можливо, і в цьому полягає наша аграрна політика?! Тобто люди, які мають гроші, диктують аграрну політику.

— Є такий гріх, і диктують її так уміло... Вміють переконати уряд, що, наприклад, купувати зерно за заставними цінами не варто. Але кошти на заставну закупівлю і закупівлю хліба до державного резерву даються на зворотній основі. Спочатку укладається договір на продаж державі скільки-то тонн хліба, і, скажімо, у квітні селяни отримують частину грошей як аванс — 25—30 відсотків від його вартості. Це якоюсь мірою безвідсотковий кредит і селяни можуть вести польові роботи. Другу частину вони гарантовано отримують восени.

Якби вдалося у держбюджеті закласти 300—500 млн. грн. на ці цілі, гроші повернулися б до казни вже в листопаді—грудні, та ще й з вагомим приростом. Судіть самі. За заставними цінами держава купує у селян, скажімо, 5 млн. тонн зерна. 5 мільйонів множимо на 50 гривень, якщо ціна за тонну зросла восени на 50 гривень, — для держави додаткові 250 млн. гривень повернулися б чистими прибутками. Наша фракція не голосуватиме за бюджет, якщо у головному фінансовому документі країни не буде закладено кошти на заставну закупівлю хліба. Інакше наступимо на одні й ті самі граблі вдруге.

— Багато зерна іде на експорт. З початку серпня, за різними оцінками, за межі країни вивезено майже 2 млн. тонн збіжжя. І жоден чиновник не може відповісти, куди і за якою ціною все те вивезено. На вашу думку, чи великі надлишки зерна, коли в Україні другий рік поспіль збирають щедрі врожаї? І чи справді є надлишки? Чи варто орієнтуватися лише на розширення експортних потужностей вітчизняних портів? Може, насамперед треба робити ставки на розвиток вітчизняного тваринництва? Адже не секрет, що пересічний українець споживає у кілька разів менше м'яса, молока, ніж ще десять років тому.

— Цілком з вами згідна. Основна причина — низька купівельна спроможність наших громадян. Отже, зростання достатку українців — основний шлях до розширення внутрішнього споживання. Ми можемо розвивати і експортний зерновий потенціал, але робити це будь-якою ціною не можна. Повинні запрацювати наші комбікормові заводи, вся система виробництва м'яса.

Розвиток тваринництва — це не тільки продукти харчування, а й родючість землі, зайнятість сільського населення. Найвища зарплата завжди була у доярки, доглядача худоби, механізатора, водія.

Зерно в Україні, звичайно, є. Але ніхто не знає, скільки його експортовано, бо переважно цим займаються іноземці — з Франції, Америки. Ось лежить у мене тека листів — звернення вітчизняних зернотрейдерів, які намагаються прориватися на зовнішні ринки і продають там хліб безпосередньо споживачам. Але їм рідна держава не відшкодовує ПДВ, і вони залишаються у збитку. Уряду тут також треба визначити пріоритети. Зацікавлені в тому, щоб родилися вітчизняні зернотрейдери, то відшкодовуймо ПДВ. Тоді кошти залишатимуться в Українській державі і знову вкладатимуться в агросектор. Буде вигідно всім.

— Треба поспішати реалізувати задумане, бо доки всі необхідні перетворення здійсняться на селі, з 16 млн. осіб може залишитися половина, або й менше.

— Абсолютно може бути. Якщо говорити про Західну Україну, то звідси дуже багато населення виїжджає в пошуках роботи. Я приїжджаю в своє господарство — очі наповнюються слізьми, скільки людей подалося за кордон! А колись ми працювали, у нас всі мали роботу, заробітки!

Тепер все інакше. У гарячих головах з'являються гарячі ідеї. Давай усе одразу — і негайно. Піде, мовляв, іпотека землі, ринок землі, усе відрегулюється. Та, навпаки, це все загострить ситуацію. Треба спочатку підтягнути рівень життя селянина і його рівень господарювання до економічної вигоди, а тоді — наступні кроки. А ми весь час воза ставимо попереду коня — і вперед галопом. Не може такого бути. Бо це робота на бізнес, на капітал, а не на село.

Завтра свято — День працівників сільського господарства. В Україні багато розмов точиться про патріотизм, про національну свідомість. Я абсолютно переконана, що найбільш національно свідомими є люди, які мені найближчі по духу і по життю, — це працівники полів і ферм, які не покладаючи рук щоденно працюють на землі для держави, для народу, для нашого столу.

Хотілося б усіх цих людей привітати зі святом, висловити їм слова вдячності за справи, які вони творять, з найкращими побажаннями миру, добра, злагоди і здоров`я у кожну домівку, у кожну родину. Хай і надалі їм щедро родить хлібна нива, хай не втомлюються їхні руки, хай збудуться мрії кожного.

Інтерв'ю взяла Галина КВІТКА.

Шановні працівники сільського господарства!

Народні депутати — члени депутатської фракції Аграрної партії України та політвиконком Аграрної партії України щиро і сердечно вітають вас з професійним святом.

Галузь економіки, в якій ви працюєте, тому й іменується базовою, що разом з іншими становить основу життя країни, добробуту громадян.

Святкування Дня працівників сільського господарства —це визнання державою самовідданої хліборобської праці на благо України, це хвала мозолястим рукам селян, які знають справжню ціну хлібові!

Знаємо, як нелегко працювати сьогодні на землі. І лише завдяки вашій наполегливій праці та вмілому господарюванню досягнення в сільському господарстві останніх двох років стали загальновизнаними. Нарощування обсягів виробництва зерна, іншої продукції рослинництва і тваринництва поєднується з поступовим підвищенням їх конкурентоспроможності, безперебійним задоволенням потреб харчової і переробної промисловості у сировині, утворенням сталого експортного потенціалу держави. Це завдяки сільським трудівникам на полицях магазинів високоякісні українські продукти майже повністю замінили товари закордонних виробників, а в кожній українській оселі є і хліб, і до хліба.

Ми розуміємо, щоб ефективніше використовувалася земля, а господарювання на ній було прибутковим, потрібні нова техніка і технології, потрібні дешеві довгострокові кредити, потрібна належна підтримка держави.

Тож будемо робити все від нас залежне, щоб Верховна Рада України приймала закони, які справді захищали б життєві інтереси селян та сприяли подальшому розвитку агропромислового комплексу, щоб примножувалися ваші здобутки, зростав економічний потенціал галузі.

Хай і надалі рясно колосяться щедрими врожаями ваші ниви, хай втілюються в життя ваші плани, задуми та сподівання на радість вашим рідним, на благо розквіту рідної України та піднесення добробуту всього українського народу. Хай обходять вас стороною природні стихії, а ваші родини живуть у сімейному затишку, щасті, благополуччі та при доброму здоров'ї.

Депутатська фракція Аграрної партії у Верховній Раді України; політвиконком Аграрної партії України.

ОГОЛОШЕННЯ

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна) 21 порушив справу № 5/6/270(02) про банкрутство ЗАО «Запоріжбуд» (69008, м. Запоріжжя, вул. Південне шосе, 74, р/р № 26000730115601 у Центральному відділенні ПІБ м. Запоріжжя, МФО 313355, ЄДРПОУ 01239559). Розпорядник майна Коршун Владислав Володимирович (ліцензія № 250379 серія АА від 19.03.2002 р.), який мешкає за адресою: 69104, м. Запоріжжя, вул. Маршала Малиновського, буд. 42, кв.98, тел. 13-43-23.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ. пл. Героїв ВВВ, 3а) постанова від 17.10.02 р. за справою № 12/14б визнав банкрутом приватне підприємство виробничої фірми «Контур-Н» (91000, м. Луганськ, Жовтневий район, вул. Лінія 16, буд. 40. кв. 4, ідентифікаційний код 21799674). Ліквідатором призначено ВАТ «Державний Ощадний банк України» в особі Слов'яносербського відділу Ощадбанку № 5449 (93700, Луганська область, смт. Слов'яносербськ, вул. Леніна, 68). Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5 Держпром, 8-й під.) ухвалою по справі № Б-19/116-02 від 21.10.02 року порушив справу про банкрутство ВАТ «Таранівка» ЄДРПОУ 00852967 (63450, с. Таранівка, вул. Фабрична, 7, Зміївський р-н, Харківська обл., р/р 2600730180 в Зміївському відділенні ВАТ Державний ощадний банк України, МФО).

Розпорядник майна — Майдакова Інна Володимирівна (ліц. серії АА № 249732 відд 19.10.01 року).

Заяви кредиторів і санаторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації.

Закрите акціонерне товариство «Хмільник-продукт» повідомляє про проведення загальних зборів учасників товариства, що відбудуться 18.11.2002 року об 11.00 за адресою: м. Вінниця, вул. 600-річчя, буд.17.

Реєстрація акціонерів (їхніх уповноважених представників) буде здійснено 18.11.2002 року з 10.00 до 11.00.

Порядок денний:

1. Виключення акціонерів із складу товариства.
2. Зменшення розміру статутного фонду.
3. Внесення змін до статуту товариства.
4. Реєстрація змін до статуту товариства.
5. Обрання голови правління товариства.

Господарський суд Київської області (01033, м. Київ, вул. Жилянська, 58-б) порушив справу № 177/2б-2002 про банкрутство Малого приватного підприємства «Транснафтопродукт» (Київська область, м. Славутич, Тбіліський кв-л, б. 5, кв. 2, код ЄДРПОУ 20575487, п/р 2600310516001 в АБ «Київська Русь», м. Славутич, МФО 319070). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Пальшина О. Ю. (ліцензія Серія АА № 047847 від 19.10.2001 р., 01030, м. Київ-30, а/с 254, т. (044) 539-08-92).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Вінницької області (21000, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушено справу № 208/10-779, про банкрутство ДП ВАТ «Ямпільський маслосирзавод» ВЗТП «Віта» (м. Ямпіль, Вінницької обл., вул. Котовського, 23). Р/р 260057872 в ВОД АППБ «Аваль» м. Вінниці, МФО 302247, код ЗКПО 30457378.

Розпорядником майна призначено Малахова Сергія Анатолійовича (Ліц. 250370 від 4.03.2002 року, м. Вінниця, вул. Келецька, 126, кв. 137, тел. (8-043-22) 26-13-94).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду Луганської обл. (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) за справою № 9/140б від 10 жовтня 2002 року Закрите акціонерне товариство «Брянківське монтажне управління», інд. код 01240640 (94100, м. Брянка, вул. Балтійська, 1, Луганської обл., р/р 26005552016981 в Луганській обласній дирекції АКБ «Укрсоцбанк», МФО 304018) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Хорошевський М. Г. (ліцензія № 047656 від 26.07.2001 р.). Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Хозяйственным судом Луганской области, 91000, г. Луганск, пл. Героев Великой Отечественной войны, 3а, возбуждено дело о банкротстве № 9/119Б ООО «Лисичанскспецремстроймонтаж» (индекс 93117, г. Лисичанск, пл. ОАО «ЛиНОС», и/код 05400833, р/с 2600830140108 в Лисичанском отделении «Проминвестбанка», МФО 304416), дело возбуждено и введен мораторий 10.09.2002 г. Распорядитель имущества назначен Иорданов Евгений Владимирович (лицензия АА № 047863, 93110, г. Лисичанск Луганской области, кв. Ленинского комсомола, 23/101).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в 30-дневный срок со дня опубликования объявления.

Господарський суд Волинської області (43025, м. Луцьк, вул. Медведєва, 1) 27.08.02 порушив справу № 7/33-Б про банкрутство та введення процедури санації приватного підприємства «Ліман» (43000, Волинська обл., м. Луцьк, ул. Домни Гордіюк, буд. 45, кв. 114, код 20148012, р/р 26004182, АППБ «Аваль» у м. Луцьку, МФО 303569).

Керуючим санацією призначений директор ПП «Ліман» Лесик Василь Павлович.

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Бондарук Сергій Сергійович, ліцензія № 047618 від 5 липня 2001 року (43010, м. Луцьк, вул. Коперніка, 36а, т. (03322) 4-24-98).

Заяви кредиторів і санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Константиновская ОГНИ уведомляет, что Хозяйственным судом Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 157) возбуждено дело о банкротстве № 3/149Б от 09.10.2002 г. в отношении Дочернего предприятия «Константиновское автотранспортное предприятие—11475» ООО «Донецкавтотранс», ОКПО 03116306, р/с 26008301550396 в Константиновском отделении «Проминвестбанк» МФО 334550.

Юридический адрес: 85046, г. Константиновка Донецкой области, ул. П. Ангелиной, 1.

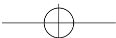
Введена процедура распоряжения имуществом и назначен распорядитель имуществом — Белозер В. В., лицензия № 047680, адрес: г. Макеевка Донецкой обл., микрорайон Солнечный, 27/76.

Претензии кредитором принимаются в течение месяца со дня публикации объявления.

Господарським судом Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11) ухвалою від 18.10.2002 р. порушено справу № Б-7/301 про банкрутство Футбольного клубу «Прикарпаття» (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 47; ідент. код 13661469; п/р № 260060015432 в Укрексімбанку, МФО 336688). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Лаб'як Любов Дмитрівну, ліцензія серія АА № 250480, видана Міністерством економіки та з питань європейської інтеграції України 17.05.02 р. (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Паркова, 20, кв. 7, тел.: (8-03422) 40452).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

▼

ОБ'ЄКТИВ

8 листопада. В Українському домі відбулося «Свято української писемності і мови» за участю Ніни Матвієнко, Анатолія Паламаренка, Валентини Степової, Національної хорової капели «Думка», інших майстрів мистецтв і колективів.

11 листопада. На пленумі Верховного Суду таємним голосуванням обрано нового голову. Ним став колишній голова Судової палати з кримінальних справ Верховного Суду Василь Маляренко.

10 листопада. У холі будинку облдержадміністрації і облради Ужгорода відкрилася постійно діюча виставка творів майстрів народної творчості і професійних художників.

12 листопада. У Верховній Раді України — день уряду. В центрі уваги були військові питання.

13 листопада. Під час офіційного візиту до Польщі Голова Верховної Ради Володимир Литвин поклав квіти до пам'ятника Тараса Шевченка у Варшаві.

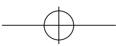

9 листопада. Одеський Національний університет ім. І. І. Мечникова влаштував бал для учнів випускних класів. Старшокласники мали змогу не тільки відпочити, а й ознайомитися з факультетами і спеціальностями навчального закладу.

14 листопада. Гусеничний кран, що стояв на платформі КрАЗа, зніс залізобетонну секцію пішохідного мосту, перекинутого через шосе Київ—Бровари. Мостова конструкція впала на легковик ВАЗ-2106, який рухався поруч з вантажівкою, внаслідок чого його водія з тяжкими травмами було госпіталізовано до Київської лікарні швидкої медичної допомоги.

Сім днів із життя країни очима фоторепортерів Олександра КЛИМЕНКА, Сергія КОВАЛЬЧУКА, Укрінформу, УНІАН.

ІСТОРІЯ

ГЕТЬМАНАТ

Актуальні роздуми над статтями з новітніх українських історичних словників та малої енциклопедії «Українське козацтво»

(К. «Генеза». З. «Прем'єр», 2002 р.)

Пам'ятник П. Сагайдачному на Подолі (Київ)

УВІЧНЕНИЙ І В ПІСНЯХ, І В КНИЖКАХ, І В МОНУМЕНТАХ

Це хто мудріший од Богдана
Це хто хитріший за Мазепу
Громив Москву жахав султана
А князем був Дніпра і степу
Не гетьман дамського лекала
В народній пісні необачний
Коли і тінь його лякала
Наш Конашевич—Сагайдачний
Це він постав ось на Подолі
Став чотирма і з булавою
То може українській долі
Ще пощастить із головою

Іван Драч.

Гетьмана Петра Сагайдачного закономірно поставлено історією в ряд видатних українців: князі-завойовники Олег, Ігор та Святослав, Володимир-хреститель, Ярослав Мудрий, Володимир Мономах, об'єднувач Галичини й Волині князь Роман, засновник Запорозької Січі князь Дмитро Вишневецький, визначний культурно-освітній діяч князь Костянтин Острозький.

Після П. Сагайдачного — гетьман Богдан Хмельницький як творець української держави — спадкоємиці Русі Київської під назвою «Військо Запорозьке».

П. Сагайдачний — тип універсального державного діяча, масштабного за своїми цілями, який чітко передбачає майбутнє свого народу. Ми досі говорили насамперед про військову діяльність гетьмана. Сьогодні мова піде про його патріотичні зусилля, спрямовані на розвиток вітчизняної освіти, культури та церкви.

«САМЕ КОЗАЦТВО РЕПРЕЗЕНТУВАЛО УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТИП В ОЧАХ ВСІЄЇ ЄВРОПИ»

Цей заголовок розділу — висновок, якого дійшов дослідник вітчизняної історії Юрій Терещенко, автор навчального посібника для вищих навчальних закладів «Україна і європейський світ» (Київ, видавництво «Перун»). Повторимо вслід за ним: «Тривалий час українська історіографія була позбавлена можливостей вивчення історії України в контексті загальноєвропейського історичного процесу».

Повторимо і водночас зазначимо, що згадана штучна окремішність впливала (і впливає!) не лише на зміст багатьох підручників з історії України (і вузівських, і шкільних), а й на світогляд значної частини дослідників історії і в цілому українського суспільства.

Авторитетна в науковому світі авторка багатого фактичним матеріалом і незаперечною аргументацією видання «Українська шляхта» Наталя Яковенко у висновках упевнено стверджує: «Українській родовій еліті історична доля відвела функції охоронця й гаранта цілісності народу». Але починає вона свою працю млявим зверненням до читача: «Передбачаю, що не тільки пересічний шанувальник старовини.., прочитавши назву цієї книги, з подивом запитає: «А хіба в нас була своя шляхта?» І по-своєму матиме рацію».

Ми, все ще згадуючи компартійні попередження й цензуру, боїмося говорити голосно У СВОЄМУ ДОМІ навіть про проблеми, без вирішення яких неможливий рух держави вперед. І не випадково в учительському середовищі можна досі почути нарікання на те, що дітей, буває, важко зацікавити шкільним предметом «Історія України», мовляв, через її селянський дух(!?).

У пропонованій публікації зупинимося на інтелектуальній основі перемог гетьмана Богдана Хмельницького, адже його мілітарна потуга грунтувалася на всіх досягненнях доби, а насамперед — розвиткові політики, дипломатії, науки, освіти, культури, церкви й врешті — самоорганізації суспільного життя України XV—XVII століть, у чому значна заслуга гетьмана П. Сагайдачного.

«МИ Є НАРОДОМ ТАКИМ ШАНОВАНИМ, ЩО ЖОДНОМУ ІНШОМУ НАРОДОВІ НА СВІТІ НЕ ПОСТУПИМОСЯ»

Так упевнено відстоював, пам'ятаючи про державну велич і силу княжої Русі-України, право свого народу бути рівним серед рівних князь Костянтин Вишневецький на Люблінському сеймі 1569 року.

У цьому був переконаний Северин Наливайко: «Народ наш український, бувши в поєднанні спершу з князівством Литовським, а згодом і з королівством Польським, не був ніколи ними завойований.., по добрій волі з'єднався на однакових і рівних з ними правах».

Про вплив на європейське життя українських козаків за часів гетьмана П. Сагайдачного дізнаємося зі слів папського нунція де Торреса, який у 1622 році писав у Ватикан: «Не можна застосовувати проти них (православних) насильницьких засобів, бо, окрім свободи совісті, яку король гарантував своєю присягою, є ще на перешкоді козаки — войовничий і сміливий народ, який стоїть на її захисті часом з просьбою, часом з грозьбою на устах, але завжди зі зброєю в руках».

У попередніх публікаціях уже йшлося про князя Костянтина Острозького — одного з найбільших магнатів Волині, відомого мецената, політичного і військового діяча, нащадка київського князя святого Володимира. Він був утричі багатший за короля Польщі, у його маєтностях було 3040 міст та сіл, які приносили величезні як на ті часи прибутки — понад мільйон золотих червінців у рік. Закономірно, що волинський князь був претендентом і на польську корону, і на московський трон.

О. Мурашко «Похорон кошового»

Засновники Острозької академії князь К. Острозький, княжна Гальшка Острозька, Кирило Лукарис

ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ (1576 р.) — ПЕРШИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД СХІДНОЇ ЄВРОПИ

Князь Костянтин (Василь) Костянтинович Острозький (1526—1608 рр.) бачив Україну у рівноправному союзі з Польщею та Литвою. Він розумів, що незалежне майбутнє його краєві може принести не лише військова сила (князь не раз перемагав татар), а й розвиток науки, культури та освіти. У своєму Острозі, що стояв на перехресті важливих торговельних шляхів із Польщі, Молдавії, Литви, Московії, Балкан, Західної Європи, князь заснував академію, де викладали видатні вітчизняні та зарубіжні педагоги. Цей крок К. Острозького ініціював створення братських шкіл у Львові, Луцьку, Володимирові-Волинському. М. Грушевський казав, що Острозька академія була «першим огнищем нової освіти, нового шкільництва, нового духовного життя.., справжнє відродження в повнім значенні того слова».

В Острозі працювали книгодрукарні, діяли культурно-просвітницькі гуртки, бібліотеки (130 острозьких книг і досі зберігається в ЦНБ ім. В. Вернадського НАН України).

Острозький тип національного вищого навчального закладу був перенесений до Києва і дав імпульс відкриттю Києво-Могилянської академії, звідки поширився до Молдавії та Москви. 1615 року в Києві створено братство зі школою, друкарнею, літературно-перекладацьким гуртком. 1632 року Петро Могила на їх основі створив Київську академію.

Випускником Острозької академії був і гетьман П. Сагайдачний.

КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ (1632 р.) — ОСЕРЕДОК ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО УТВЕРДЖЕННЯ УКРАЇНИ

Створення вищих навчальних закладів в Україні, зокрема, у Києві — насамперед результат впливу на наш край ідей гуманізму золотої доби в історії людства — Відродження. Активний розвиток міст — центрів політичного, господарського і культурного життя, ініціював створення громадських організацій — братств. До їх складу входили ремісники, купці, шляхта, інтелігенція, духовенство, козаки. Найстарішим братством було Львівське (1439 р.). Паралельно зі зміцненням позицій козацтва в українському суспільстві зароджуються Рогатинське, Кам'янець-Подільське, Самбірське, Луцьке, Шаргородське, Немирівське, Вінницьке, Київське та інші братства. Братчики були насамперед захисниками вітчизняної духовної культури — української мови, літератури, мистецтва, народних традицій.

Але треба зауважити, що, відстоюючи духовні цінності свого народу, члени братств толерантно ставилися до культурно-духовних потреб представників народів, які населяли Україну. Йшлося не про антикатолицьку боротьбу, а про антипольську (протистояння з католиками було наслідком того, що польські колонізатори використовували католицьку церкву як знаряддя впливу на українське суспільство).

Основним із завдань братства було поширення в Україні книгодруку, національної освіти, культури. Перша друкарня відкрилася у Львові 1573 року. Пізніше книги почали друкувати у Луцьку, Києві, Новгороді-Сіверському, Дермані, Чернігові, Острозі. Про високий рівень українського книгодруку свідчить те, що «Острозьку біблію» зареєстровано в каталозі бібліотеки Оксфордського університету 1620 року. Її мав шведський король Густав II Адольф, відомі вчені того часу, діячі церкви та культури.

Братства організовували в Україні широку мережу шкіл. На відміну від європейських, у них мали право навчатися всі бажаючі: «Багаті над убогими у школі нічим вищі не можуть бути лише самою наукою, плоттю ж усі рівні», — зазначалося в шкільних статутах. Відомий з історії арабський мандрівник Павло Алепський 1657 року записав: «По всій землі України ми помітили прекрасну рису, що викликала наше здивування: всі вони, за винятком небагатьох, навіть більшість жінок і дочок, уміють читати і знають порядок церковних служб і церковні співи... В землі козаків всі діти вміють читати, навіть сироти».

Зрозуміло, що освіта, книгодрук та розвиток культури сприяли піднесенню національної свідомості українського народу.

1615 року було створено Київське братство та друкарню. Серед перших організаторів їх — видатні церковно-просвітницькі діячі Захарія Копистенський, Іов Борецький, Сильвестр Косов, Петро Могила та інші. Київська меценатка Гальшка Гулевичівна того самого року передала братству свою землю на Подолі з єдиною умовою, щоб тут були збудовані монастир, будинок для іноземних паломників і головне — «школа дітям як шляхетським, так і міщанським». 1620 року до Київського братства записався П. Сагайдачний «з усім військом» Запорозьким. Цей крок гетьмана високо підняв авторитет братства, гарантував його захист і фінансування.

Об'єднанням двох київських шкіл — братської та лаврської, 1632 року засновано Києво-Могилянську академію. Зусиллями її ректора Петра Могили (1596—1647 рр.) академія набула європейського рівня й відіграла визначальну роль у культурно-освітньому розвитку України. До речі, Петро Могила був прихильником ідеї рівності Східної і Західної церков і врешті — об'єднання християнських церков.

Києво-Могилянська академія (перша половина XIX ст.)

Випускники Острозької академії гетьман П. Сагайдачний, І. Борецький, Д. Наливайко і С. Наливайко

Петро Могила активно сприяв заснуванню колегій у Вінниці, Кременці, Гощі. Лаврська друкарня під його керівництвом почала друкувати книжки не лише слов'янським, а й латинським та польським шрифтами. Київські видання поширювалися не тільки в Україні, а й у Московії, Польщі, Молдавії, Грузії. Не без напуття П. Могили було відвойовано в уніатів і реставровано собор Святої Софії, церкву Спаса на Берестові, Михайлівську у Видубицькому монастирі тощо.

За свідченням істориків, Петро Могила благословив Богдана Хмельницького на визвольну боротьбу і навіть погрожував анафемою тим, хто відмовиться стати під його знамена.

Помираючи, П. Могила заповів Київській академії все своє майно, кошти й цінності (більш як 80 тисяч злотих, навіть тканину на одяг студентам) і слізно просив берегти найбільший його скарб — академію.

Ми ще говоритимемо про Києво-Могилянську академію в наступних публікаціях, а сьогодні згадаємо лише один характерний епізод. Львівський суддя В. Мясковський, який у складі польського посольства перебував у Києві у грудні 1648 року, так описав у своєму щоденнику зустріч гетьмана киянами після перемоги українського війська під Замостям: «Увесь народ, який вийшов із міста, вся біднота вітала його. Академія вітала його промовами й вигуками, як Мойсея».

***

Піднесення культурно-освітнього, духовного рівня й політичної культури України, ініційоване й підтримуване козацькими лідерами, стало наслідком створення насамперед у Києві, а також Львові, Острозі, Луцьку, Вінниці, Кременці, Білій Церкві, Каневі, Переяславі, Черкасах та інших містах ідеологічних осередків. Останні опиралися на українську релігійну, політичну та культурну традиції, а це в умовах польського панування уможливлювало для українців утвердження своєї національної ідентичності, що знаходило відображення в літописах та політичній літературі.

Так, сучасник і близький знайомий Богдана Хмельницького Феодосій Софонович у своїй «Кройніці» розглядав політичну історію України як процес становлення та розвитку Української держави: Київська Русь — Галицько-Волинське князівство — українські удільні князівства у складі Великого князівства Литовського — Запорозька Січ та козацькі повстання кінця XVI — першої половини XVII ст.

Віталій АБЛІЦОВ.

Продовження. Початок у №№ 163, 168, 173, 178, 183, 188, 193, 198, 203, 208.

ДАЛІ БУДЕ

НАРОДНИЙ КАЛЕНДАР

Листопад стелить землю листям, а грудень — снігом

19 листопада — Павла. З ним пов'язують льодостав —замерзання річок і озер. Йде сніг — чекай сніжну й добру для озимини зиму.

20 листопада — Феодора. Зима сідає на покуть. Феодор сидить і землю студить.

21 листопада — Михайла. Михайло сповіщає про зиму, бо приїжджає на білому коні. Після Михайла закінчувалися весілля. За погодою цього дня завбачують весну. Якщо Михайло з дощем не услужить — добру й суху весну ворожить. Якщо на Михайла ніч ясна, то буде зима сніжна й красна.

22 листопада — Мотрони. Вже має бути покрита снігом земля. Якщо в листопаді Мотря на білім коні приїде, то гостру зиму нам привезе.

Прикмети листопада

■ Грім у листопаді — на малосніжну зиму, але на рік врожайний; якщо загримить при місяці уповні — хліб уродить на полях, а в долинах буде поганий.

■ Тріскала кора на ясенях — буде холодна весна.

■ Золотаво-мусянжевий колір сонця при сході й заході, а також світло-рожеві барви зорі віщують негоду і вітер.

■ Хороша погода утримається, якщо небо має чистий яскраво-блакитний колір.

■ Якщо навколо місяця утворюється червоне коло — треба чекати мокрого снігу з вітром.

Фото УНІАН.

Перша баба

Київ. Суботній ранок. Перший сніг. З такої радості дітлахи заходилися у дворі ліпити снігову бабу. Спостерігаючи за невдалими діями підлітків, сусідська бабця почала радити, а потім і практично поділилася досвідом спорудження снігових істот. «Перший сніг, перша баба», — лірично кинув сусід-дідусь. Хлопці вирішили, що ця баба гідна стати секс-символом двору і доліпили їй все, що годиться. Сусідка з цим не погодилася і вимагала краще доліпити руки — без них, мовляв, бабі не можна. Малі тим часом борсалися у снігу, весело і всерйоз з'ясовуючи свої хлопчачо-дівчачі стосунки. Звісно, снігову бабу розваляли. Обуренню сусідки не було меж. «Що ж ви хочете, —повеселішав дід. — Перший сніг, перша баба...».

Анастасія СИРОТКІНА.

КВІТИ НА ПІДВІКОННІ

Мирт і мирта

Кімнатне вічнозелене деревце з ніжним темно-зеленим листям, з дрібними білими духмяними квітами — якщо це мирта. Мирт чоловічої статі не цвіте. Якщо часто підрізувати гілки, мирта зацвітає рано. Висота рослини сягає трьох метрів. Навесні та влітку розмножується живцями, які легко вкорінюються під склянкою. Можна розмножувати насінням чи прищеплюванням. У молодому віці мирту щорoку навесні, перед початком росту, пересаджують. Дорослу рослину треба пересаджувати кожні два-три роки. Слід бути дуже уважним: кореневу шийку не можна заглиблювати в землю, інакше рослина загніє та загине. Для пересадки потрібна особлива суміш ґрунту —три частини важкої дереневої, по одній частині перегнійної та листяної землі, і половина — з додаванням піску. До речі, мирт приємно пахне і, кажуть у народі, дуже корисний для лікування астми.

Знай наших

Протягом восьми днів у спортзалі редакції «Голосу України» тривав турнір із футзалу на Кубок Київського міського комітету профспілки працівників державних установ.

За головний приз змагалися шість команд. Слід сказати, господарі виявили особливу негостинність і посіли перше місце. Редакційний футбольний гурт переміг колективи: МЗС — 5:1, Національного космічного агентства — 7:0, Конституційного Суду — 2:1 та Академії державного управління при Президентові України — 3:0. І лише футболісти Антимонопольного комітету попсували нерви переможцям турніру — 1:0.

Друге місце дісталося команді УАДУ, третє —Антимонопольного комітету, четверте — МЗС. Оцей квартет нагородили медалями, а команда «Голосу України» як переможець отримала ще й кубок. Призи та відзнаки лауреатам вручив представник Київського міського комітету профспілки працівників державних установ Анатолій Коцюба.

Учасники щиро подякували головному арбітрові турніру Натану Дивінському за об'єктивне суддівство.

На знімках: володар Кубка-2002 — команда редакції «Голосу України»; капітан переможців Богдан Сліпко та голова профспілки Марія Давиденко отримують нагороди.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Стережися чеширської білки!

Фото Олега КОВАЛЯ.

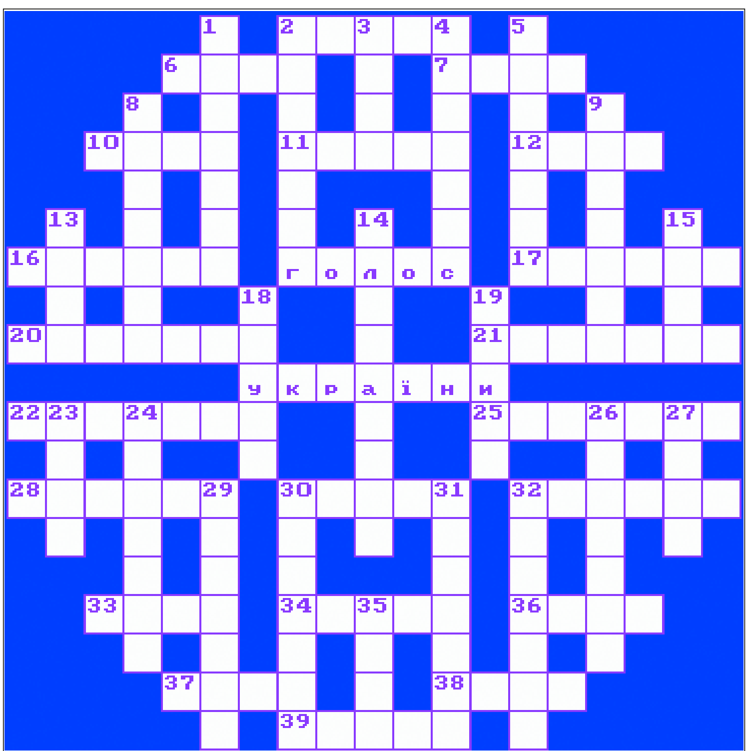
У містечку Натсфорд, що в англійському графстві Чешир — батьківщині усадленого кота, якась скажена білка нагнала жах на місцевих жителів. Минулого тижня вона атакувала шістьох осіб. Побачивши хвостату хуліганку, дорослі чоловіки про всяк випадок переходять на другий бік вулиці, а дітям заборонено грати в парку.

Останній напад гризун, який розперезався, вчинив на дворічну дівчинку Келсі Морлі. Білка стрибнула дитині на обличчя й увіп'ялася зубами в її чоло. Якби на кілька сантиметрів нижче, дівча залишилося б без ока, повідомляє Бі-бі-сі.

Тридцятирічну Шейлу Ейр білка вкусила за щиколотку. Жінка вирішила не зв'язуватися з нею, але гризун був налаштований агресивно. «Такого просто не очікуєш від маленької пухнастої білочки, — скаржилася пізніше Шейла. — Тепер усі бояться виходити на вулицю. Звірятко тероризує весь район».

Після кожної атаки білка стає дедалі сміливіша —напевно, відчуває, що люди бояться зв'язуватися з нею. Рей Дженкінс, керівник місцевого притулку для покинутих тварин, вважає, що гризун, можливо, зростав у когось удома, а потім його «виставили за двері». За словами Дженкінса, якщо приручених білок відпустити на волю, вони можуть стати вельми агресивні.

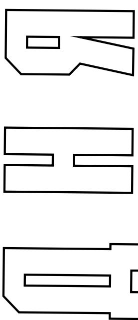
КРОСВОРД

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 2. Невеликий болотний птах. 6. Мішок для зберігання кумису. 7. Настоятель католицького чоловічого монастиря. 10. Вузол з вільними петлями й кінцями. 11. Родина італійських майстрів смичкових інструментів. 12. Дорога в парку, обсаджена з обох боків деревами, кущами. 16. Сушені абрикоси без кісточок. 17. Хор співаків. 20. Спосіб зорової сигналізації, яка здійснюється прапорцями. 21. Одна з форм існування живої матерії на Землі. 22. Великий князь київський, Володимир. 25. Центральне поняття буддизму та джайнізму. 28. Судно для ловлення риби. 30. Комаха з довгими ногами. 32. Особливий склоподібний сплав, яким покривають керамічні вироби. 33. Відділення масонської організації. 34. Допоміжна точка, за допомогою якої здійснюється пристрілювання гармат. 36. Декоративна споруда у вигляді брами, що завершується склепінням. 37. Знак над нотами у вигляді дуги. 38. Геодезичний прилад для побудови на місцевості кутів певної величини. 39. У стародавньому Римі — намісник імператора в провінції.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Суміш із воску та фарби для натирання підлоги. 2. Список, перелік книжок. 3. Частина ткацького верстата. 4. Легка бавовняна тканина з рельєфним тканим малюнком. 5. Самець канарки. 8. Плоска посудина для зберігання води. 9. Невеличка польова перелітна пташка родини фазанових. 13. Спосіб дотику до клавішів під час гри на фортепіано. 14. Брак порядку, ясності. 15. Заздалегідь накреслена програма заходів. 18. Придатні тільки для переробки металеві предмети. 19. Титул члена королівської родини. 23. Сузір'я зодіаку. 24. Вузька неорана смуга землі між ланами, городами. 26. Польова трав'яниста рослина із синіми квітками. 27. Поле, лан. 29. Період часу, протягом якого відбувається цілковита заміна с/г культур. 30. Частина міста. 31. Музичний твір для чотирьох виконавців. 32. Ліки алхіміків. 35. Знаряддя для оранки.

Склав Іван СОБКО.

■ 1702 р. У Батурині народився Григорій Орлик, французький дипломат, генерал. Син Пилипа Орлика. ■ 1842 р. Не стало Василя Каразіна, вченого і винахідника. З його ініціативи засновано (1805) Харківський університет. ■ 1913 р. Відкрито Київську консерваторію. ■ 1924 р. З Харкова пролунала перша в Україні радіопередача. ■ 1933 р. Пуск першої доменної печі на заводі "Запоріжсталь". ■ 1967 р. У Нью-Йорку створено Світовий конгрес вільних українців. ■ 1991 р. В Одесі відбувся I Всеукраїнський міжнаціональний конгрес.

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ

на 18 — 24 листопада 2002 року

Цього тижня з вашого боку можливі несподівані дії. Ваша спритність може бути дуже доречна. Потрібна і вчасна інформація може зробити вас впливовішою людиною.

ОВЕН. Зіткнетеся з дивними і незвичними вчинками, будете здивовані незвичайними людьми або життєвими ситуаціями. Ваш вступ до громадської організації або участь у груповій діяльності буде винагороджено.

ТЕЛЕЦЬ. Усі хвилювання обертатимуться навколо спільних грошей і майна. Одні гроші раптово зникнуть, проте з'являться інші. Якщо сподіваєтеся на якусь певну допомогу чи грошову позику, будете здивовані, тому що отримаєте геть не те, чого чекаєте.

БЛИЗНЯТА. Цього тижня приділятимете особливу увагу спілкуванню з потрібними і впливовими людьми. Займіться розв'язанням питань, пов'язаних із видавничим і рекламним бізнесом. Партнерство виявиться успішним і взаємовигідним.

РАК. Несподівано на перший план вийдуть справи, пов'язані зі спільними прибутками або придбанням завдяки шлюбу чи діловому партнерству. У зв'язку з цим виникнуть нові переживання і турботи. Приділіть у цей період пильнішу увагу власному організмові.

ЛЕВ. Ваша активність буде спрямована на спілкування і нові знайомства з незвичними людьми. Ймовірні непередбачені зміни, пов'язані з юридичними питаннями, контрактами і зв'язками з громадськістю.

ДІВА. Доведеться вирішувати проблеми, пов'язані з сімейним транспортом, а також із нерухомістю, зміною житла, ремонтом будинку. Можете вдало вирішити питання, пов'язані з лікуванням або оздоровленням.

ТЕРЕЗИ. Будете зайняті отриманням кореспонденції, навчанням, діяльністю підлеглих, можливо, відбудуться короткі поїздки. Ваш нетрадиційний підхід під час втілення творчих ідей буде успішним. Не нехтуйте світськими візитами й авантюрами.

СКОРПІОН. На початку тижня вас непокоїтимуть гроші —схоже, ви втратили якусь суму. Те, як вирішиться це або інше грошове питання, виявиться в результаті найкращим варіантом. Це цілковито задовольнить вас і покриє всі витрати.

СТРІЛЕЦЬ. Цього тижня можете домогтися багато чого, виявивши волю або владу і диктуючи всім свої умови. Продумайте власний імідж, у вас з'явиться можливість змінити його, наприклад, зробити пластичну операцію.

КОЗЕРІГ. Цей тиждень вдалий для тих, хто мріє про тишу і самотність, щоб обміркувати свої проблеми і вирішити їх. Можливо, у вас виникне сильне почуття туги за тим, що було раніше. Що вас приємно здивує, то це несподівана можливість заробити чи змінити роботу на високооплачувану.

ВОДОЛІЙ. Прекрасний час для проведення зборів і групових дискусій. Ви здатні привертати увагу людей з вашого оточення. Якщо ви є членом якої-небудь організації, то зможете скористатися сприятливою ситуацією і закріпити своє становище.

РИБИ. Період сприятливий для роботи з документами або складання звітів, пов'язаних із підвищенням вашого статусу й іншими позитивними діями з боку начальства або громадських організацій. Ваша поінформованість може зробити вас впливовішою і сильнішою людиною.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

ВІДПОВІДІ НА КРОСВОРД від 9 листопада

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 6. Облога. 7. Флейта. 9. Гімн. 11. Трал. 12. Директива. 13. Салака. 16. Крапка. 21. Медіана. 22. Дебют. 24. Аншлаг. 27. Маніяк. 30. Партитура. 31. Серп. 32. Амія. 33. Каркас. 34. Панцир.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Консул. 2. Колиба. 3. Первак. 4. Сатрап. 5. Мінус. 8. Майка. 10. Шквал. 14. Арлекін. 15. Кабарга. 17. Реприза. 18. Криниця. 19. Гранд. 20. Спурт. 23. Батий. 24. Антей. 25. Шлюпка. 26. Гранка. 27. Марена. 28. Ієрарх. 29. Кадіб.

Голос України

Редактор номера Віталій СУДДЯ.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ,** Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 0311213. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 0**

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»